El Figarot

2013, Déus de la ingravidesa

Descarregar el 3de10fm: Una història molt personal

Butlletí dels Castellers de Vilafranca SEGONA ÈPOCA FEBRER 2014 PREU 5€

número 44

Vilafranca del Penedès

El Figarot

Índex

Entrevista a Josep Esteve 4

El 9 de 8 un castell que demana fons físic, posició i disciplina 8

Els primers castells «en color» són vilafranquins 12

Crida per ajudar a identificar els primers casteller de Vilafranca 15

2013, Déus de la ingravidesa 17

M'ha agradat; no m'ha agradat 49

2013, millor impossible! 50

Descarregar el 3 de 10 amb folre i manilles: Una història molt personal 54

Les claus del 4de10fm 58

Entrevista a Jaume Raventós 60

Pel 3 de 10 i pel primer volum de la història dels verds, a Lurdes amb bicicleta 64

Els nous grallers de la colla 67

Rivalitat a la plaça; rivalitat a la pista 68

Oració (apòcrifa) a Sant Miquel 69

Superverd 71

Castells a banda 72

L'altra cara dels castellers: Joan Cuyàs 74

Butlletí dels Castellers de Vilafranca

segona època. Número 44. Febrer del 2014

EDITA

Castellers de Vilafranca. Estatge social: General Prim, 11
08720 Vilafranca del Penedès. Apartat de correus 313

CONSELL DE REDACCIÓ

Xavi Carrasco, Laia Colomé, Arnau Rafecas, Biel Senabre, Josep Torreño i David Tudela.

COL·LABORADORS

Siscu Benet, Josep Cabré, Jordi Carbonell, Judit Casals, El 3 de Vuit, Carles Enfedaque, Pere Ferrando, Miquel Ferret, Jordi Galtés, Lluís Giménez, Àngel Grau, Ivó Jordà, Carles Mata, Ester Milà, Eloi Miralles, Oriol Pareta, Ricard Rafecas, Mireia Reina, Josep Ribes, Ulpi Roman, Toni Rossell, Lluís Salcedo i Juli Selma.

FOTOS PORTADA

Cuqui Runsó.

DISSENY GRÀFIC

Ricard Aranda, Xavi Carrasco i Raül Gonzàlez.

FOTOCOMPOSICIÓ, MUNTATGE I IMPRESSIÓ

Gràfiques Kerpe, SL. Pere el Gran, 16. 08720 Vilafranca del Penedès
Dip. L. B-29.663/86

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya

AJUNTAMENT VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Editorial

Josep Cabré *«Jou»*

Ja tenim aquí El Figarot del 2013 gràcies a un gran esforç dels companys de la redacció de la revista als quals vull felicitar per la feina ben feta.

L'any 2013. El número 13 és una xifra que fa respecte a moltes cultures. Porta bona sort o porta mala sort? Als Castellers de Vilafranca sens dubte ens ha portat assolir proeses desitjades i també esdeveniments tràgics.

Durant el primer tram de la temporada vam fer tres viatges a l'estranger que van tenir un paper important per poder preparar la temporada: Londres, Frankfurt i Salisbury. Aquests viatges no van ser faltats de polèmica que acostuma a acompanyar els grans desplaçaments de la colla. Aquesta vegada van ser crítiques relacionades amb el tema de la publicitat, a Londres. Sempre he pensat, però, que les crítiques tenen un vessant positiu, i és que ens fan més forts i més units. I també a Londres, va ser quan vam rebre la tràgica notícia de la mort de l'Ignasi i, al cap d'uns dies, del Jordi, que van fer trontollar els nostres cors, però també ens va unir més.

La temporada anava avançant i fèiem els primers castells de nou, com ja és habitual, a les Fires de Maig. Un cop consolidades les estructures de nou pisos a Mataró descarregàvem el primer gamma extra i dominàvem el 9 de 8 amb una enxaneta. I ja teníem el segon tram de la temporada a la porta -objectiu Sant Fèlix-. Aquesta segona etapa va tenir una petita ombra -la humiliació que vam rebre de l'alcalde de la Bisbal-, que no va afectar gaire, però, els ànims, les ganes i el ritme de treball de la colla. I si algú ho dubta, recordeu la batalla del Catllar on vam sortir de 3 de 9 amb l'agulla dient: som més forts que mai!

Però, el moment més esperat per a tothom estava a punt d'arribar: Sant Fèlix! Vam dur a terme un gran assaig previ, durant el qual el Pere molt hàbilment, va donar l'ordre a dos pisos de sisens de pujar en aquella prova del 3 de 10: vam col·locar-hi setens i vam guanyar aquella confiança

El 30 d'agost amb totes les piles posades perquè no passés el que havia passat l'any anterior (recordeu el dia 29 de 2012?) vam enfilar el monstre i el vam dominar. Per fi ja era nostre: alegria, crits, records, plors, ràbia, gratitud, emoció, descans, abraçades, petons... Aquestes eren les emocions del moment, ja era hora!

Prèviament vam descarregar el 4 de 9 amb l'agulla i després vam encarar el 4 de 9 sense folre, una altra bèstia que es va assolir de forma impecable, i el pilar de 8: la millor actuació de la història, fins al moment.

La temporada i l'ambició no ens va permetre descansar gaire: Tarragona, la Mercè, Reus amb grans castells on destacaríem el 4 de 9 sense folre i dos tresos de 9 amb l'agulla èpics. I, finalment, va arribar la diada de Tots Sants en la qual vam tornar a descarregar el 3 de 10. No havíem caigut en cap castell en tota la temporada, així que teníem un crèdit important que ens avalava. I vam ser valents! Vam fer una prova del 4 de 10, que va deixar un gust de bones perspectives a la boca. Com quan s'acaba una pel·lícula i penses: això continuarà. I tant que continuarà.

La Colla continua treballant incansablement any rere any amb esforç de molta gent. Els castells que fem no són fruit de l'atzar. És la conseqüència de treball, dedicació i ambició que hi posen tots els membres d'aquest gran col·lectiu. Justament per això vull felicitar tothom pels resultats que hem aconseguit aquest 2013, començant per la Tècnica i per la meva Junta. M'agradaria recordar a la gent jove de la Colla que ens ha costat molt arribar fins allà on som ara, el testimoni d'això es pot trobar fàcilment mirant el primer volum de la nostra història.

És un dels editorials més difícils que m'ha tocat fer. Hi ha moments dramàtics d'aquest 2013 que sempre tindrem presents, sobretot als moments de la retrobada, ja que els lligams entre la gent que formem la Colla són molt forts .Vull creure que aquells que no són entre nosaltres sí que ens donen els ànims i l'ajut necessari per continuar fent grans castells.

«Vilafranca és més que una plaça»

Foto: Dani Soler

Laia Colomé i Nin

Josep Esteve

Al cor del castell

És una freda tarda de desembre quan em trobo amb el Josep Esteve, al petit poble de les Gunyoles. Ja fa un mes que hem acabat la temporada i, enmig de les vacances castelleres, hem buscat un forat per parlar de castells, del seu pas per la colla i de la millor temporada de la història. Ja sigui a assaig, al zoo o a l'actuació més important de l'any, no falla mai. Sense fer soroll i pas a pas, s'ha convertit en l'únic casteller que ha fet tots els castells a baixos.

Les espatlles del Josep han suportat els castells més importants de les últimes temporades. Foto: Dani Soler

«Després de posar-me a baixos del primer 3 de 7, vaig dir que no ho faria mai més»

L'inici

Quin va ser el teu primer contacte amb els castells i amb la colla?

«Quan tenia quatre o cinc anys, el meu pare ja em portava a veure castells. Per Sant Fèlix sempre anàvem a Vilafranca: això era sagrat! La imatge que més recordo és la d'aquells homes tan grossos que pujaven allà dalt... tots vermells, esclar. De mica en mica em vaig anar apropant a la colla; no és que hi estigués apuntat, però anava a algunes sortides i coneixia força gent. Durant uns anys vaig deixar d'anar-hi, però a principis dels 90 hi vaig tornar i m'hi vaig posar de ple. Com que coneixia el Masó, que és d'aquí les Gunyoles, al final li vaig dir: 'va, dóna'm una camisa, que haig de venir!'».

Recordes la teva primera actuació amb camisa verda?

«Jo tenia una camisa verda que no m'havia donat la colla; no sé d'on carai havia sortit! Però la primera camisa verda que em va donar la colla, me la va donar el Masó; això sí que ho recordo, perquè em va dir: 'aprofita-la, eh!'. I tant, si l'he aprofitada! Això devia ser l'any 94, però no t'ho puc assegurar exactament».

Quan vas entrar a la colla, o quan n'eres seguidor, et podies imaginar que s'arribaria al nivell on som ara?

«Llavors, amb el Mènec, el treball es feia, però hi havia moltes caigudes. Recordo el Sant Fèlix del 94, que vam sortir de plaça amb un 4 de 8, que vam dir: 'ostres, això no pot ser'. Però l'any següent, al 95, hi va haver un canvi total. Es va descarregar la torre de 9 amb folre i manilles i a partir d'aquí va venir tot».

I el secret potser és aquest, oi?: treball, treball i treball.

«Treball i assaig: això ens ha portat fins aquí. Dilluns, dimecres i divendres; semblem semiprofessionals!».

A baixos

Ara parlem una mica de la teva posició a baixos. Quan vas començar a sovintejar aquesta posició?

«La primera vegada que vaig fer de baix, m'hi va posar el Jaume Cabré en un assaig. Recordo que era un 3 de 7 i, quan vaig sortir del castell, li vaig dir que no ho faria mai més; però la setmana següent m'hi va tornar a posar i llavors vaig sovintejar els castells de vuit. En una actuació, però, vaig tenir una estrebada a les cervicals i vaig estar un parell d'anys sense fer de baix, per precaució i per por. Després, va entrar el Lluís Esclassans com a cap de colla i va ser l'Aleix Masana que em va agafar per tornar a fer de baix».

Hi ha algun castell que no hagis fet a baixos i que et faci il·lusió de fer?

«Ara et diré una cosa que potser no és políticament correcte que la digui jo: sóc l'únic baix del món casteller que ha fet tots els castells en aquesta posició, perquè hi ha castells que només hem fet nosaltres i altres colles no».

En recordes algun en especial?

«N'hi ha dos. El primer és la torre de 9 amb folre i manilles, pel que ens va costar fer-la. A més, hi ha l'anècdota que cada vegada que la feia jo de baix, ni la carregàvem. Mira que les fèiem totes pràcticament, però m'hi posava jo i el castell anava a fer punyetes. Em sembla que no va ser fins al cap d'uns 10 anys de la primera que no la vaig descarregar com a baix. Em preguntava si no era culpa meva això. Vaig descarregar aquella i, a partir d'aquell moment, les he descarregat pràcticament totes.

L'altre castell és el 4 de 9 net. Fa molts anys, pels volts de l'any 1970, tenia un veí de 100 anys a qui dèiem el Padrí. Parlant de castells, deia que ell havia vist el 4 de 9 net a Vilafranca, i recordo que li

vaig dir: 'jo faré aquest 4 de 9 net.' Li vaig deixar anar com una fantasmada, perquè en aquell temps ni es parlava de castells de 9 pràcticament! I no saps la il·lusió que em va fer descarregar el 4 de 9 net anant de baixos! Menys en els dos primers carregats, he anat a tots els altres de baix. Quan el vaig descarregar vaig recordar allò que li havia dit al Padrí i em va fer molta il·lusió!».

Dius que per ser baix només es necessita cap i mentalització, però els quilos que s'han d'aguantar..., déu n'hi do també!

«De baix, tothom en pot ser, simplement t'has de cuidar una mica i anar als assaigs. Quan vaig començar amb aquell 3 de 7 em pensava que em moria. I quan es comença la temporada, penses que no podràs aguantar tot l'any; però, a mesura que passen els mesos, et vas posant en forma. Per ser baix, t'has de cuidar, t'has de mentalitzar i has d'assajar..., i, a més, has d'aguantar pes; però et diré que moltes vegades és com si no el notessis, el pes! Bé, sí que el notes, però és tanta la concentració, que són altres factors els que et fan dubtar allà sota. El pes no és problema; això sí, sempre que s'hagi fet molt d'assaig previ».

I suposo que la compenetració amb els castellers i castelleres del voltant és bàsica: crosses, cordons, altres baixos...

«En aquests castells tan grossos hi ha d'haver molta compenetració, sobretot amb les crosses i el cordó. Tu has d'estar còmode i les crosses t'han d'anar bé, sobretot en els castells més tècnics, com ara una torre de 8 o el 4 de 9 sense folre. En un 4 de 9 amb folre, vas cap on et porta el castell; però, en canvi, en la torre de 8 o el 4 de 9 net, ets tu que l'has de fer allà. La compenetració amb crosses i cordó és bàsica. Sense haver de dir res, s'ha de saber què fa falta, has d'estar concentrat al 100%».

Creus que Sant Fèlix i la Festa Major de Vilafranca són uns grans actius que té la colla i que no tenen altres colles?

«Sant Fèlix és Sant Fèlix, i tothom ho diu. Esclar que, si ets de Vilafranca, ho sents més. El Concurs és una altra cosa: vas allà a fer grans castells també, però hi ha més especulació per poder guanyar. Ara, a Sant Fèlix vas a fer els millors castells i totes les colles donen el màxim de si. A més, Vilafranca és una plaça agraïda i, per exemple, a Tots Sants això també es demostra. En moltes colles, mig castell el fa la plaça. Si la canalla dubta quan puja, el crit de la plaça els esperona amunt. És una plaça especial. Fent un símil futbolístic, si el Barça és més que un club, Vilafranca és més que una plaça. És la plaça més castellera i totes les colles hi gaudeixen molt. El crit de la plaça quan es carrega un castell com ara el 3 de 10 amb folre i manilles és espectacular».

L'entorn natural del Josep Esteve, rodejat de crosses i cordons. Foto: Toni Solé

«Per ser baix, t'has de cuidar, t'has de mentalitzar i has d'assajar..., i, a més, has d'aguantar pes»

«L'emoció que vaig sentir el dia Sant Fèlix quan vam descarregar el 3 de 10 és indescriptible»

La millor temporada de la història

Parlem ara de la temporada 2013. Déu n'hi do quina temporada: la millor de la història.

«Jo vaig dir que, si fèiem tots els castells, plegava, que ja no en feia cap més de baix; però falta el 4 de 10 amb folre i manilles: no m'han deixat plegar! [riu] La temporada ha estat espectacular, en tots els sentits. Si abans de començar l'any ens haguessin dit que descarregaríem, no un, sinó dos 3 de 10 amb folre i manilles, ho hauríem signat. Crec que ens el mereixíem. I el més fabulós de tot és que no hem caigut en cap castell, llevat del 4 de 10 de Tots Sants. Els hem fet tots, i estem parlant de castells de màxima dificultat».

Si et demano que et quedis amb algun moment de la temporada, quin seria?

«Un record molt bo és haver descarregat el 3 de 10; aquest ha estat un dels millors moments. Tot i que, després d'haver anat a tots els intents des del 2005, justament en el que no m'hi posen, el descarreguem... però jo ja hi estic d'acord, amb això! L'emoció que vaig sentir el dia de Sant Fèlix quan vam descarregar el 3 de 10 és indescriptible. I després, a sobre, en fem un altre per Tots Sants! El dia de Sant Fèlix la gent estava mentalitzada. A l'últim assaig abans de Festa Major hi havíem posat setens i ni es movia, estava clavat... Que estàs convençut que es descarregarà, no ho pots dir mai al 100%, però el veia molt factible i notava la gent amb confiança. Havia parlat amb els baixos i tots estaven bé, no tenien problemes. Esclar, hi puja molta gent, allà dalt, i no saps com anirà, però, veient com tirava amunt, vaig pensar que es descarregaria. A més a més, no el vaig veure ni perillar aquell dia, a diferència del de Tots Sants, que sí que va patir més».

El 3 de 10 de Tots Sants va tenir una carregada i una descarregada força èpiques.

«El de Tots Sants va fer patir, sí. Però et diré més: si no haguéssim fet el de Sant Fèlix, no hauríem descarregat el de Tots Sants... ni carregar-lo potser! Però és la confiança que dóna un castell. És igual que

Foto: Dani Soler

«Treballant-lo a consciència, (el 4 de 10) aquest any o l'altre -perquè el 2014 hi ha Concurs i potser no s'intentarà-, jo penso que el farem»

la torre de 9: a partir que vam descarregar la primera, les hem fet totes pràcticament».

La confiança és molt important per fer castells.
«Confiança i creure que ho pots fer, a part del treball. El que ens havia passat després de tants intents i tantes caigudes del 3 de 10 era que, quan es plantejava, no provocava il·lusió a la gent, sinó neguit. El volies fer d'una punyetera vegada per la història que hi havia en aquest castell. Però aquesta vegada va ser diferent, s'hi va veure molta confiança, sobretot per Tots Sants, perquè des de Sant Fèlix només el vam assajar un parell de vegades més. I el vam descarregar, treballat, però el vam descarregar. Els castells també s'han de treballar; es que és un 3 de 10, ostres!».

Mirem endavant

I ara, mirem cap endavant. Un desig per a la temporada 2014?
«Guanyar el Concurs! I fer un gran Sant Fèlix. Que repetíssim –és molt difícil, eh!- el que hem fet el 2013 i descarregar el 4 de 10 amb folre i manilles».

El veus possible el 4 de 10? S'haurien de canviar coses respecte a l'intent del 2013?
«El vaig viure allà sota, de baix, i a la plaça jo estava perfecte. En aquell castell tenia corda i, parlant amb els altres baixos, em van dir que tots tenien corda per poder-lo tirar més amunt. Treballant-lo a consciència, aquest any o l'altre -perquè el 2014 hi ha Concurs i potser no s'intentarà-, jo penso que el farem».

Hi ha gent que ha iniciat el debat per saber si és millor plantejar-se el 4 de 10 amb folre i manilles o bé el 4 de 10 amb folre. Una bèstia de castell!
«El 4 de 10 amb folre és posar un 4 de 9 net sobre una pinya, eh. Això és molt fort! Home, si tens un quatre maco, com el tenim, per què no es pot intentar? Esclar que es pot intentar! Depèn de com el tinguis. En un 4 de 10 amb folre i manilles, hi puja molta gent allà dalt i és molt complicat. En un 4 net, has de tenir un tronc molt bo... Falta provar-ho; no s'ha provat encara...».

El 2013 també vam començar a tastar a l'assaig el 3 de 9 sense folre. Creus que, si es treballa des de principi de temporada, podria ser un castell per al 2014?
«Al començament, fins i tot creia que podia anar abans que el 4 de 10, sempre parlant des de la posició de baixos. He estat sempre més còmode en el 3 de 9 net que en el 4 de 10 amb folre i manilles. A l'assaig, patia molt en el 4 de 10... se n'anava sempre cap al nostre cantó; en canvi, a la plaça, va anar perfecte. Jo penso que, si el 3 de 9 net es treballa, és factible... abans que el 4 de 10 amb folre![riu]».

Com que has dit que fins que no facis tots els castells no et retiraràs, encara tens corda per molts anys!
«Home, si sempre en van fent de nous, potser sí que no em retiraré mai! Ja li vaig dir al Pere aquest any, abans de començar el 4 de 10: 'escolta, si es descarrega, plego!'».

I què et va dir?
«Que no podia plegar!».

I com t'imagines la colla i tu dins la colla d'aquí a uns anys?
«Només veient la gent jove que ha entrat i com està anant tot, penso que la colla té futur. Això que s'ha fet del Joverd és molt bo i positiu. El problema que hi ha -problema entre cometes-, és que tota la gent jove que ha entrat no ha viscut cap temporada en què les coses hagin anat malament; cada any s'ha fet millor, sempre ens hem anat superant. Com en totes les activitats, però, suposo que algun dia també patirem alguna patacada. Treballem molt, però hi pot haver un any en què les coses no surtin; però, si la gent s'entrega com ho ha fet fins ara, la colla la veig bé i amb molt de futur».

El 9 de 8 descarregat a la Diada de la Mercè de Barcelona, el 22 de setembre de 2013. Foto: Laura Mata

El 9 de 8 un castell que demana fons físic, posició i disciplina

Sisco Benet, *Sisco de Reus*

Quan em van encarregar un article tècnic sobre el 9 de 8, vaig pensar que certament era complicat de fer-lo. Cal indicar, d'entrada, que la valoració tècnica que faci d'aquest castells és sempre manifestada des de l'intent de buscar una objectivitat i tenint en compte l'experiència viscuda tant a plaça com a assaig. Dos aspectes que a algú li poden semblar contraposats.

En el 9 de 8 dels Castellers de Vilafranca, l'enxaneta traspassa els tres poms de dalt del castell. Foto: Fèlix Miró

Considerant que el gran nombre de castelleres de tronc que es necessiten ha estat un dels arguments principals exposats pels que aposten a valorar aquest castell dins de la gamma extra, en el debat per establir la dificultat del castell i que ha estat manifestat fins a la sacietat, deixem de banda l'evidència que, per afrontar aquest castell, una colla ha de disposar de 9 terços de castells de vuit i preveure almenys dos o tres possibles reserves. Deixem de banda també que a qualsevol castell no se li pot perdre mai el respecte i sobretot a partir de torre de set.

És clar que és un castell llarg, i això significa que requereix de fons físic per aguantar-ne la llarga durada. A part de la condició física, tècnicament no té secret. Que un membre dels Castellers de Vilafranca ho plantegi així pot semblar que sigui fer el fatxenda, però a partir de la meva experiència adquirida durant les execucions de la construcció a plaça i durant els assajos, crec que tan sols requereix disciplina en el muntatge a causa del gran nombre de baixos, crosses, segons, etcètera, que hi intervenen. I demana silenci durant tota l'execució. Una vegada assolit això, si s'evita que es desfiguri mentre dura la llarga coronació i es fa algun petit ajust, no té cap més secret. Sincerament, requereix molta més concentració i tècnica un 5 de 8, un 3 de 8 amb agulla, un 5 de 8 amb agulla o fins i tot un 4 de 9 amb folre que no pas un 9 de 8.

Com a casteller que he tingut el privilegi d'executar-lo, però sobretot sent privilegiat de formar part dels Castellers de Vilafranca durant aquesta època daurada que ha permès descarregar un ventall molt ampli de castells, no puc tenir cap altra valoració tècnica pel que respecta a aquest castell. Amb fons físic i posició (i una mica de «psíquica», com deia el Melilla) pel que fa a l'estructura no té res a envejar, com ja he comentat anteriorment, a altres castells que es realitzen. La feina addicional a l'hora d'afrontar-lo pot ser dirigida una mica més a la pujada de les cassoletes i de l'enxaneta. Però això no em toca a mi comentar-ho.

Si comento el que vaig viure a plaça en el moment de descarregar aquest castell, comparant-ho amb altres vivències castelleres, he de dir que vaig baixar satisfet d'haver fet història completant un primer castell de la colla (sobretot estava content per la canalla, perquè molts hi havien pogut pujar), però tenia la sensació d'haver fet un castell més i, mirant la gent mig embogida, no trobava gaire significat a tanta eufòria. Durant el 2013 vaig sentir més eufòria desfermada en l'execució de la torre de 9 amb folre i manilles a Vilanova o del pilar de 8 amb folre i manilles de l'Arboç, tot i les nombroses vegades que hem descarregat aquest castell.

P.D.: Com a avantsala d'un futur 9 de 9, podem seguir jugant-lo.

Entorn del 9 de 8

Pep Ribes

El 2013 ens va deixar una nova novetat dels Castellers de Vilafranca: amb poc més d'un parell de mesos d'assaig -i per descomptat amb feina prèvia feta-, van portar a plaça, per Les Santes a Mataró, el 9 de 8 amb un sol enxaneta, per primer cop vist en aquesta «modalitat», per mi la manera més lògica de coronar castells. El debat, esclar, es va obrir en diversos fronts: si realment és un castell difícil?, si és un castell de gamma extra?, i si cal fer-lo amb un o amb tres enxanetes? Aquestes són les preguntes a fer-se. Parlem-ne breument.

Dificultat del castell

Si parlem de colles de nou, em sembla que és un castell que totes poden assumir. És un castell amb més problemes de peces que de dificultat tècnica. Si es poden encaixar els castellers a utilitzar, amb un o tres enxanetes, es pot fer segur.... Antecedents: quatre colles, vint-i-quatre castells i només dos intents caiguts. Dono gran valor als dos 9 de 8 de la Vella de Valls dels anys 2001 i 2003, però actualment, amb els canvis de dinàmiques d'assaig i inclusió de nous castells com el set, l'estructura del nou no es tan complexa de treballar i preparar. Donem-nos temps.

Gamma extra o no

No és un castell de gamma extra. Aquí estic d'acord amb en Pere Almirall, cap de colla dels vilafranquins. És equiparable a un castell de nou bàsic, potser. Els Castellers de Vilafranca n'han fet quatre amb certa «facilitat» tècnica, i estèticament els millors 9 de 8: sincronitzats, pas a pas i amb certa suficiència, malgrat la durada –que és el gran handicap del castell-. Però, esclar, parlem dels Verds i, com alguns em diuen sovint, «no és el mateix». El de Mataró, per ser el primer, va ser una passada.

Un enxaneta o tres

Sobre si s'ha de fer amb un o tres enxanetes, jo crec que no hi haurà gaire debat, per una senzilla raó: la Vella de Valls no el deixarà de fer amb tres enxanetes i els de Vilafranca ja han consolidat el d'un de sol i no el faran amb tres. Per tant, les dues modalitats hauran de conviure, fins que algú -potser els del Concurs- tingui valor per regularitzar-ho. Aquí entren en joc les altres colles: la Jove i la Joves, de moment, el fan amb tres enxanetes –tinc ganes de veure'ls fer-lo amb un-, mentre que Minyons va estar a punt de fer-lo amb un sol enxaneta, però ha quedat posposat per al 2014 També cal tenir en compte els assaigs que han fet els Castellers de Barcelona amb un enxaneta. Quan hi arribin Mataró, Barcelona, Sants o Xiquets de Tarragona, veurem cap on tiren.

I aquí és on entra l'altra gran pregunta: quina modalitat és més difícil? Doncs... totes dues. Cada una per diferents motius, encara que el natural és fer-lo amb tres aletes sincronitzades i tot dalt, i per això segueixo pensant que amb un enxaneta és una mica més difícil (més pes, més estona i més paciència), sense treure cap mèrit a fer-lo amb tres (més moviment, més desgavell que pot despistar), però els castells de sempre han tingut una sola forma de coronar-se.

Per això serà divertit veure la resta de colles... i esperar a veure quin dels dos estils guanya més adeptes. Aposto pel 9 de 8 amb enxaneta, que no amb enxanetes. No obstant això, com que no és un castell «guanyador», no serà del tot recurrent en grans celebracions. Si de cas, serà un element diferenciador entre colles.

Apostes per veure rosats amb un enxaneta i verds amb tres?... Hi veig poques opcions.

Ho És o no ho És?, no crec que aquesta sigui la qüestió

Carles Enfedaque i Novell
membre de la Colla Jove Xiquets de Tarragona

Ja fa un parell de temporades que se sent el debat sobre si el 9 de 8 és un castell de «gamma extra» o no. Maleeixo el dia que es van començar a etiquetar els castells. El 9 de 8 és un gran castell i crec que ningú dubta que ho és. Pot agradar més o pot agradar menys, però és ben cert que ho és. Fins fa poc, s'havia vist en ben poques places i només el feia la Colla Vella dels Xiquets de Valls. I, ara que ha desaparegut l'exclusivitat del castell i ha estat freqüentat per altres colles, ha aparegut el debat sobre la seva dificultat o sobre la manera com s'ha de coronar.

Castell difícil

El simple fet de plantejar portar aquest castell a plaça ja ens diu que estem davant d'una estructura molt difícil i a l'abast només de grans colles. Un castell amb 9 persones per pis, amb tres poms de dalt sencers en la versió més dificultosa del castell, amb nou baixos i les seves crosses, homes del darrere, fileres de mans, laterals, daus, agulles, falques... Ningú millor que qui puja o dirigeix un assaig ens podrà posar en relleu el que costa reunir tots els castellers de tronc necessaris per fer una prova en condicions. I això es fa extensiu a l'assaig d'una pinya amb moltes complicacions, per no dir el que costa tenir tres poms de dalt sencers: la proesa de tenir dotze nens que ho facin bé, que no tinguin por, que no tirin enrere el castell. Les tres variables necessàries per portar un castell a plaça exigeixen valors molt alts en aquest castell i, encara així, tenir-les cobertes no són sinònim d'èxit.

El 9 de 8 és un castell que requereix moltes hores de treball per poder trobar l'alineació titular i poder assajar-la amb regularitat. És un castell d'execució llarga, pesat i necessita que el tronc estigui molt rodat. Aquest és un dels factors que em fa discrepar amb les persones que opinen que el 9 de 8 està a l'alçada dels castells bàsics de 9. És per això que hi ha colles que al mes de maig ja han descarregat castells bàsics de 9, mentre que hem d'esperar a l'agost o al setembre per veure un primer 9 de 8 (o a finals de juliol l'any passat). Aquest castell implica hores d'assaig que al mes de maig encara no hi són...

Castell especial

Discrepo encara més quan penso amb els castells bàsics de 9 que pot arribar a aixecar una colla en una temporada. N'hi ha que durant un any poden arribar a fer una quinzena de 3 de 9 o una desena de 4 de 9. Però em costa molt imaginar-me una colla proposant-se portar a plaça el 9 de 8 amb la mateixa regularitat que el 3 i 4 de 9. I ho plantejo amb el 9 de 8, però podríem parlar del 2 de 9 amb folre i manilles, el pilar de 8, el 4 de 9 net, el 5 de 9, el 3 i 4 de 9 amb agulla, el 2 de 8 net, etc. Són castells especials per a actuacions especials i per a places especials. I el 9 de 8 no deixa de ser un castell especial.

Si no, com és que les colles que volen fer el salt als castells de 9 no proven primer el 9 de 8? Un castell de 8 pisos hauria de trobar-se, fins i tot, més al seu abast. I sense les dificultats de treballar amb les poques mans d'un folre que s'obre, que es gira, que es mou, que necessita una sòlida pinya i que suporta una estructura de 9? Aquestes colles tenen nou persones disponibles per pis? Tenen tres poms de dalt? Tenen prou pinya i l'han pogut assajar amb més de tres o quatre cordons? Per què les colles que volen fer un pas més enllà no aposten per aquest castell? Per què deu ser? I colles que tenen els castells bàsics de 9 més que consolidats, per què no proven el 9 de 8 abans que el 2 de 9 amb folre i manilles o el 5 de 9? Fa pensar. Cada castell té la seva dificultat i les del 9 de 8 fan que aquesta estructura no és vegi més sovint a plaça.

I si es veu més sovint, l'haurem de desmerèixer i treure-li el valor que realment li correspon? I si per exemple una colla fa habitual el 2 de nou amb folre i manilles o bé el pilar de 8 o el 5 de 9? Què haurem d'enunciar, que ja no són castells dificultosos, que estan a l'alçada dels castells bàsics de 9? Tots som més que conscients de la dificultat d'aquests grans castells i no perquè en el transcurs d'una temporada tinguem la gran sort de veure'ls executats els menysprearem o desvalorarem.

Castell a debat

La controvèrsia que s'ha originat amb el 9 de 8 és deguda al fet que durant l'any 2012 va ser executat molts cops en poques setmanes i per tres colles diferents. Llavors, va aparèixer el debat de l'etiqueta que veritablement li corresponia i, personalment, aquest crec que és realment el gran problema i el gran error: etiquetar castells. Sóc conscient que hi ha castells i castells. Uns tenen més dificultats i uns altres menys. Evidentment, l'espectacularitat d'un folre, d'unes manilles o d'un castell al qual traiem el folre o bé les manilles, dels castells aixecats per sota o amb agulles imponents, possiblement, són elements amb els quals no pot competir un 9 de 8. Però característiques com l'amplada, la coordinació de tres enxanetes fent l'aleta alhora o la majestuositat de veure pujar tanta gent a la vegada no té res a envejar a altres castells. És per això que crec que l'aparició de la denominació «gamma extra» en els castells és el veritable culpable que s'encetin debats que no hi haurien de ser i que no tenen cap sentit.

Satisfacció després de descarregar el primer 9 de 8 de la colla a la Diada de Les Santes de Mataró del 2013.
Foto: Toni Solé

Quina dificultat té el 9 de 8?

Juli Selma

Vam veure'l per primer cop ara fa 12 anys a Reus i vam tenir una petita decepció quan vam poder veure que la Colla Vella el feia amb tres enxanetes. Quan pensàvem en aquest castell, sempre ens l'havíem imaginat amb un sol enxaneta fent totes les aletes, tal com es fa amb el seu «cosí germà», el 5 de 8. La premsa d'aquell moment li va donar gran ressò perquè era un castell inèdit. Després va venir tota una dècada en què aquest castell va desaparèixer fins que el 2011 la Vella hi va tornar i l'any passat les dues colles Joves, Valls i Tarragona, el van incorporar al seu repertori, sempre executat amb tres enxanetes.

Amb un enxaneta

Durant la primavera del 2013, l'equip tècnic vilafranquí va començar a treballar amb constància el pom del nou per poder-lo fer amb un enxaneta i va fixar la data de Les Santes per provar-lo per primer cop. Al principi semblava que aconseguir fer el 9 de 7 net amb un sol enxaneta seria un exercici de resistència maratonià. A l'hora de la veritat, i amb un tronc força entrenat i experimentat en castells superiors, l'empresa va resultar més fàcil del que semblava. Un cop assajat l'encaix amb la pinya, es va poder veure que el tres del mig treballava bastant, totes tres rengles, però les torres ho feien amb comoditat, i fins i tot podríem dir que amb menys problemes que en el cas de la torre del cinc. La canalla ja és un món a part, perquè se n'han de tenir uns quants de bons i sobretot un molt bon enxaneta per completar «la passejada» que li toca fer per allà dalt.

Finalment es va portar el castell a plaça i, per ser la primera vegada que es feia amb un enxaneta, hem de dir que es va clavar. Després d'aquest primer, els Castellers de Vilafranca l'hem intentat tres cops més durant el 2013, a Tarragona, Barcelona i Reus, i, tot i que potser cap ha sortit tan clavat com el primer, la veritat és que tots s'han descarregat sense passar angoixes.

Gamma de 9 bàsica

Valorant tot això, és clar que el 9 de 8 té una dificultat clarament per sota del que seria el primer castell dels batejats com a gamma extra, és a dir, la torre de 9 amb folre i manilles. La dificultat del 9 de 8 hauria d'anar, segons la meva opinió -i em sembla que coincideix amb la de la majoria de la colla-, en una família que podríem anomenar de «gamma de 9 bàsica», amb uns altres quatre castells de dificultat similar: el 5 de 8 amb l'agulla, el 3 de 9 amb folre, el 4 de 9 amb folre i el 3 de 8 aixecat per sota.

El 5 de 8 amb l'agulla té una dificultat bastant similar perquè, si bé el treball de la canalla és més complicat al 9, el fet de posar un pilar de 6 a dins d'un cinc pràcticament equilibra la comparació. Respecte als castells de nou bàsics, és complicat de comparar-los amb el 9 de 8, però el que és clar és que la feina dels segons i terços d'un 3 o un 4 de 9 folrats és força més complicada que la dels segons del 9 de 8.

La torre, un altre nivell

Resumint: una proposta que podria tenir força unanimitat al món casteller seria puntuar en una mateixa família aquests cinc castells ordenats de la manera que es cregui més coherent, però allunyant-los en la taula de punts de la torre de 9 amb folre i manilles. Aquesta, tant per la quantitat de gent que necessita, com per la gran dificultat que presenta a l'hora d'assajar, com per l'equilibri que exigeix als castellers del tronc i a la canalla, com per les nombroses posicions on és possible que falli qualsevol de les tres bases del castell, és clar que se situa en un nivell molt superior.

La diferència de nivell de dificultat de la torre emmanillada respecte al 9 de 8 em sembla que hauria de reflectir l'abisme que hi ha entre tots dos i ara mateix la taula de puntuacions no ho escenifica d'aquesta manera. L'actual sistema de puntuació, que valora com a més difícil descarregar el 9 de 8 que carregar la torre de 9 amb folre i manilles, no s'ajusta gens a la dificultat d'aquests dos castells i, al mateix temps, dóna peu a classificacions que distorsionen l'anàlisi de les actuacions i de les diferents temporades. D'aquesta manera, per exemple, dir que els Castellers de Vilafranca han descarregat 22 gammes extres durant el 2013 segur que no s'ajusta al que considera qualsevol casteller de la colla. Si, en canvi, diem que hem descarregat 18 gammes extres i 35 castells de nou (31 castells de 9 bàsics + 4 cops el 9 de 8), segur que l'afirmació tindrà molta més acceptació a l'hora de valorar com li han anat les coses a la colla durant el 2013.

Fotos: Fèlix Miró

A l'esquerra, la fotografia del pilar de 4 feta per Esteve Bou i Mestre a Cal Cassanyes el 29 de maig del 1950, una de les primeres fotos de castells fetes en color. A dalt, el 3 de 6 aixecat al Tívoli el 19 maig del 1957, la primera fotografia de color amb els Castellers de Vilafranca vestint de verd, feta per Josep Galofrè i Tomàs.

Els primers castells «en color» són vilafranquins

Esteve Bou va captar, el 1950, les primeres imatges en les quals es distingeix el color rosat primigeni de la colla

Eloi Miralles

La sèrie de càmeres Retina de Kodak es va fabricar entre el 1934 i el 1969. Eren unes càmeres molt populars per la mida compacte, la qualitat i el baix cost. Van anar evolucionant amb diferents models, entre els quals es troba aquesta Retina II amb què es van fer les primeres fotografies de castells en color. Foto: Cesc Bou

La recent aparició del primer volum de la història dels Castellers de Vilafranca em va permetre desempolsar, ja fa uns mesos, unes velles fotografies que havien estat zelosament guardades al calaix dels records castellers, la importància de les quals rau en el fet que són els primers clixés que reporten fotografies de castells en color de tota la història. El format és el de diapositiva i a les imatges s'aprecia clarament el color rosat que fou el propi de la colla en els seus inicis, des de les acaballes de la temporada del 1948 fins a la temporal dissolució d'aquella, després de la diada de Sant Raimon del 1956. Van ser captades, les primeres, a la masia de Cal Cassanyes –propietat de l'Oriol Rossell, el nostre fundador–, prop de Sant Marçal, i les que resten de la sèrie, el dia 31 d'agost, a la plaça de la Vila de Vilafranca. De totes aquestes fotografies, d'acord amb el seu propietari, en vaig fer fer còpia puntual per tal d'assegurar que no es perdessin, atesa la seva vàlua inqüestionable.

Una càmera que va venir d'Amèrica

L'autor del reportatge fotogràfic fou el penedesenc Esteve Bou i Mestre –l'avi patern del nostre diligent company casteller Francesc Bou–, nascut al Pujol de Sant Pau d'Ordal i que, un cop casat, va anar a viure al vilafranquí carrer de la Paloma; això no li impediria, tanmateix, en aquells anys, poder desplaçar-se cada dia, amb moto, fins a Cal Cassanyes, on exercia les funcions de capatàs de la finca. Les fotos van ser preses amb una petita càmera –una Kodak Retina II– que li havia portat de les Amèriques, degudament carregada amb un rodet de *diapos*, el seu germà bessó, també de nom Francesc, que vivia a El Salvador; una seqüència inicial de mitja dotzena fou feta a l'esmentada masia el 29 de maig del 1950, dia en el qual se celebrava el *II Aplec de San Marsal de Castellet*, el dilluns de la Segona Pasqua; les quatre últimes, com ja s'ha dit, recullen part de l'actuació festamajorenca del dia de Sant Ramon: 4 de 7, 3 de 7 i torre de 6 (d'aquesta, n'hi ha dues d'instantànies; la segona capta el moment que l'Antolín Giménez feia la figuereta, malgrat que no es veu amb les cames dretes, i penso que aquest fet deuria impedir a l'Esteve de retratar també el pilar de 5 al balcó, en haver-se exhaurit el rodet). Gairebé totes les imatges del pati de la casa dels Rossell han estat publicades al volum I de la nostra història –a les pàgines 252, 254, 256 i 257, a més de la que es pot veure parcialment a la columna vermella que segueix la pàgina 280, amb l'Antolín, el Gimenall i el Garcelló (aquesta la podeu veure també, amb millor resolució, a El Figarot, número 42, pàgina 12)–; la que falta

Aquestes quatre fotografies les va fer Esteve Bou i Mestre a l'actuació de Festa Major del 31 d'agost del 1950

és la que avui acompanya aquest escrit. I també són al llibre –pàgines 257 a 261– les del tercer dia de la Festa Major del mateix any, que també publiquem ara i aquí.

Vuit anys d'avantatge

Una altra singularitat d'aquest aplec fotogràfic ve donada pel fet que és, de llarg, el més primigeni que coneixem de tots els que han fet report dels castells, torres i pilars de les diferents colles del món casteller. Sense anar més lluny, la fotografia en color d'un castell vallenc més antiga que s'ha publicat, si no es demostra el contrari, és la d'un 4 de 7, de la Colla Vella dels Xiquets de Valls, davant l'Atòmium, a l'*Expo* de Brussel·les de l'any 1958; la vaig incloure, el 1981, a *Fem pinya!* (pàgina 42) i és també una diapositiva, una còpia de la qual me la va proporcionar un fotògraf que hi havia a Valls, Bonaventura Bonsoms i Roé, que més tard es va establir a Tarragona.

A més, encara caldria puntualitzar que hi ha unes altres tres imatges que també són anteriors a aquesta última i que són igualment vilafranquines, tot i que amb els castellers lluint ja les camises verdes; la primera reporta un 3 de 6 aixecat al parc Tívoli vilafranquí, segurament com a prova del 3 de 7, per les Fires de Maig del 1957 (segona sortida dels Verds), concretament el diumenge, dia 19; la segona registra precisament la caiguda d'aquest darrer castell, davant del monument a Milà i Fontanals, i la tercera, tal volta la més interessant, és la d'una torre de 6 plantada també a la nostra Rambla de Sant Francesc, en el mateix indret i en la mateixa data.

Les va impressionar Josep Galofrè i Tomàs, pare i avi de castellers –Josep, Lluís i Josep jr.– i la història és bastant semblant a la dels Bou, atès que, en aquest cas, la càmera –una Rolleicord– l'havia portat des de Caracas (Veneçuela) on residia, un cunyat seu, el també vilafranquí i professor Pere Grases i Gonzàlez, tot i que l'havia comprada a Alemanya en ocasió d'un viatge anterior.

Torre de 6 a la Rambla de Sant Francesc, fotografiada per Josep Galofré i Tomàs el 19 de maig del 1957

Les càmeres Rolleicord es van començar a fabricar a Alemanya el 1933. Eren una versió més senzilla d'un model professional que va tenir molta acceptació per part dels aficionats a la fotografia. Al llarg dels anys han evolucionat amb diferents models i, tot i que des de 1976 ja no es fabriquen, continuen sent unes càmeres molt apreciades per la qualitat de les fotografies que capten. Foto: Lluís Galofrè

Crida per ajudar a identificar els primers castellers de Vilafranca

Pere Ferrando

Torre de set aixecada per la Festa Major de Vilafranca a principis del Segle XX

La tasca que des de fa anys es desenvolupa a l'entorn del coneixement de la història dels castells i els seus protagonistes ha permès la identificació d'un bon nombre de castellers que van ser protagonistes en uns moments concrets. Ens consta que a diferents poblacions de la zona tradicional ja s'han desenvolupat recerques en aquest sentit per mirar de posar noms i cognoms als castellers locals que ajudaven les colles vingudes de fora o, també, s'atrevien a fer algunes construccions castelleres ells sols. Malgrat que estem parlant de gent anònima i que la seva activitat castellera -no tan ben vista com ara- no els permetia aparèixer als mitjans escrits del moment i ben just als papers oficials com ara contractes, rebuts, etc. ja que la major part d'ells no sabia llegir ni escriure, Déu n'hi do la llista de castellers que s'han pogut localitzar i identificar.

Aquestes iniciatives ens van esperonar al seu moment, quan vam voler saber quins eren els vilafranquins que conformaven aquella primera iniciativa per crear una colla pròpia el 1928-29, la colla de cal Noi-Noi. Els resultats, publicats al llibre «Cent anys de castells (1876-1976)» (Andana: 2011) van ser novament engrescadors i ens van permetre copsar que, malgrat el temps transcorregut, encara existeixen documents i records de familiars que han permès la identificació.

L'any 2013, amb l'aparició del primer volum de la història de la colla, l'Eloi Miralles va iniciar una tasca semblant per mirar de fer la llista dels vilafranquins que van conformar els primers anys dels Castellers de Vilafranca, d'ençà la seva fundació, el 1948, i fins al 1956.

Ara, però, ens queda una darrera assignatura pendent, pel que fa a l'àmbit local: mirar d'identificar aquells mítics castellers de finals del segle XIX i que encara van poder pujar a castells de nou i pilars de set. Fins avui ens han arribat bàsicament els renoms i algun primer cognom, però poca cosa més.

Aquest handicap, junt amb el fet que han passat molts i molts anys, ens fa ser realistes i conscients que la darrera assignatura pendent serà, també, la més difícil. Per això demanem, mitjançant aquestes pàgines de El Figarot, la col·laboració de tota persona que tingui alguna dada, record, etc. per petit i insignificant que pugui semblar, dels noms i renoms que a continuació relacionem, i que ens puguin ajudar a identificar-los. Si és el cas, es pot posar en contacte mitjançat l'adreça electrònica: **pedapi@yahoo.es** o bé al telèfon **677 30 71 20**. La idea és donar el resultat d'aquesta tasca en les properes edicions d'aquest mateix butlletí dels Castellers de Vilafranca.

A l'avançada, us agraïm la vostra atenció i l'ajut que ens pugueu donar per identificar aquests primerencs castellers de Vilafranca.

Els noms i renoms que volem investigar són:

- **Els Basques** (cognom catalanitzat de Vàzquez. Hi ha un Pirro Basques)
- **Els Cartiés** (hi ha un Magí Cartié)
- **Els Guatlla**
- **Josepet de l'Hort del Salvador**
- **Ca la Mariagna**
- **Els Mingues**
- **Nou Vardí**
- **Fèlix Rebi o Rabi**
- **Els Trabes** (hi ha un Peret "Trabes")
- **Jordi Ribera**
- **El Taronja**
- **Els Tiessos** (hi ha un Fèlix "Tiesso")
- **El Tremendo**
- **El Xaló**
- **Xamaní / Xemaní** (era un gran ballador del Drac).

VamCats®

Amb els verds, amb el món Casteller!!!

Castellers de Vilafranca

Botiga online a www.vamcats.cat

salutdental PENEDÈS

PRIMERA VISITA + HIGIENE DENTAL 25€

L'EXCEL·LÈNCIA A L'ABAST DE TOTHOM

938 199 110

General Prim, 9 Vilafranca del Penedès www.salutdental.com

SalutDentalPenedès SalutDental

Descomptes especials per a castellers, socis i familiars

2013
Déus de la ingravidesa

Quan els historiadors repassin de les fites que hem aconseguit els Castellers de Vilafranca, és probable que dediquin un capítol senser a la temporada 2013: hem vençut el castell de 10, dues vegades; hem fet la millor actuació de la història, i hem descarregat tots els castells (llevat del nou mite: el 4 de 10). Per tot plegat, no sembla exagerat afirmar que l'any 2013 hem posat seriosament en dubte l'existència de la llei de la gravetat.

Foto: Toni Solé

God save the greens

19 d'abril
Potters Field park, Londres, Anglaterra ***3d7, 4d7a, 5d7, Td7 i Vd5***
Broadgate Circle, Londres, Anglaterra ***3d7n, 3d7, 4d7a, 5d7, td7, 4d7n i 2Pd4***
20 d'abril
Clapham Common, Londres, Anglaterra ***3d7, 4d7a, 5d7, Td7, 4d8, 3d8 i Vd5***
Equity Point, Londres, Anglaterra ***3d7 i 3Pd4***
21 d'abril
Borought Market, Londres, Anglaterra ***3d7, 4d7a i Vd5***
Millenium Bridge, Londres, Anglaterra ***3d7, 4d7a, 5d7 i Vd5***

Foto: Xavi Carrasco

Zoo de Barcelona

14 d'abril
Barcelona
3d7, 4d7a, 5d7, td7, 7d7 i 4Pd4

Foto: Dani Soler

Caves Codorniu

18 de maig
Sant Sadurní d'Anoia
3d7, 4d7, Td6 i 2Pd4

Fotos: Dani Soler

Vint anys dels de Sants

12 de maig
XX Aniversari dels Castellers de Sants, plaça Bonet i Moixí, Barcelona
Pd4, 3d8, Td8f, 7d8 i Vd5
Junt amb els Castellers de Sants i els Capgrossos de Mataró

Fotos: Dani Soler

Firant-se el nou

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

19 de maig
Fires de Maig, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès
Td8f, 3d9f, 4d8a, Pd6 i 11Pd4
Junt amb els Xicots de Vilafranca, la Colla Jove Xiquets de Vilafranca i els Nois de la Torre

Fotos: Dani Soler

Gratacels humans a Frankfurt

25 de maig
Wolkenkratzer Festival, Frankfurt, Alemanya
Hauptwache ***5d7, 4d7a, 3d7, 3d8 i 4d7an***
Opernplatz ***4d7, 7d7, 3d7, 4d8, 3d8 i 2Pd4***
Opernplatz ***4d7a i 3d8***

Foto: Toni Solé

Foto: Dani Soler

Foto: Toni Solé

Foto: Toni Solé

Castells, torres, pilars i pedres mil·lenàries

1 de juny
International Arts Festival, Salisbury, Anglaterra
Pd4, 3d7, 4d7, Td6, 5d6, 3d7a i 2Ppd4
3d7, 4d7, Td7, 5d6, 3d7a i 2Pd4

2 de juny
International Arts Festival, Salisbury, Anglaterra
3d7, 4d7, 5d6, Td6, 3d7a i Vd5
3d7, 4d7, 5d6, Td7, 3d7a i 3Pd4

3 de juny
Stonehenge, Salisbury, Anglaterra
3d7 i Pd5

Fotos: Dani Soler

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Tripleta vilafranquina a Sants

8 de juny
Firentitats, carrer de Sants, Barcelona
3d9f, 4d9f, 4d8a, Pd6 i 5Pd4
Junt amb els Castellers de Sants, els Castellers del Poble Sec i els Xiquets de Reus

Foto: Dani Soler

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Un altre tres a Olesa

16 de juny
Festes de Santa Oliva, plaça de Fèlix Figueras i Aregay, Olesa de Montserrat
3d9f, Td8f, 4d8a, Pd6 i 4Pd4
Junt amb els Castellers d'Esparreguera

Fotos: Dani Soler

Concert per la Llibertat

29 de juny
Nou Camp, Barcelona
3d9f

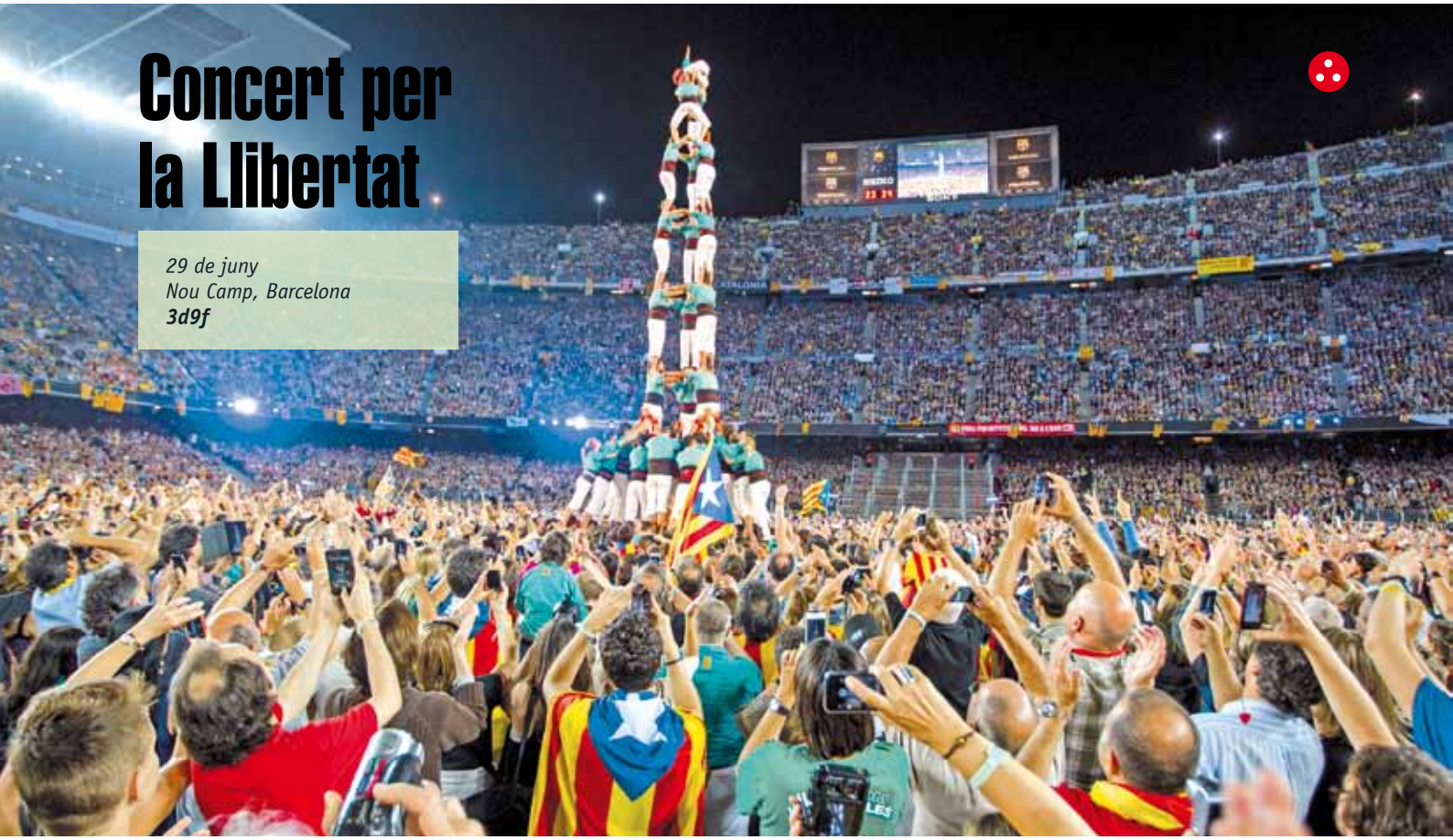

Foto: Llibert Teixidó

Serrallo

30 de juny
Diada de Sant Pere, El Serrallo, Tarragona
3d9f, 5d8, 4d8a, Pd6 i 4Pd4
Junt al Xiquets del Serrallo i els Xiquets de Tarragona

Fotos: Dani Soler

Triplex tarraconensis

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

6 de juliol
Diada del Pla de la Seu, Tarragona
3d9f, 4d9f, 4d8a, Pd7f i 4Pd4
Junt amb els Xiquets de Tarragona

Fotos: Mireia Pérez

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Els castells són cultura

13 de juliol
Diada de les Cultures, plaça del Pou, Altafulla
Pd4, 3d9f, 4d9f, 4d8a, Pd7f i 4Pd4
Junt amb els Castellers d'Altafulla, la Colla Vella dels Xiquets de Valls i els Xiquets de Tarragona

Foto: Fèlix Miró

Foto: Fèlix Miró

Foto: Toni Solé

Foto: Toni Solé

ENVETATS TIPUS PINXO,
TAVERNER I PALETA

ESPARDENYERIA
LA FÀBRICA

FUNDADA EL 13 DE NOVEMBRE DE 1923

ENVETATS PER A BALLS POPULARS

C/ DOS DE MAIG, 5 BIS (C/ DE L'ELECTRA)
08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS
TEL. 93 892 09 17

restaurant • pizzeria

la trebbia

cuina artesanal

plaça de la sardana 3
•
vilafranca del penedès
•
93 817 13 99

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Castells per al Quadre

14 de juliol
Festa Major del Quadre de Santa Rosalia, plaça de la Vila, Torredembarra
Pd4, 3d9f, 4d9f, 3d8a, pd7f i 4Pd4
Junt amb els Nois de la Torre i la Colla Jove Xiquets de Tarragona

Fotos: Toni Solé

Castells d'alçada i d'amplada

21 de juliol
Festa Major de les Santes, plaça de Santa Anna, Mataró
Pd4, 3d9f, Td9fm, 9d8 i pd7f
Junt amb els Capgrossos de Mataró i els Minyons de Terrassa

Fotos: Toni Solé

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Una torre prop del mar

3 d'agost
Festa Major de Vilanova i la Geltrú, plaça de la Vila, Vilanova i la Geltrú
4d9f, Td9fm, 3d9f, Pd7f i 4Pd4
Junt amb els Bordegassos de Vilanova i la Colla Jove Xiquets de Tarragona

Fotos: Toni Solé

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Per molts anys, Cal Figarot!

10 d'agost
XXVIII Aniversari de Cal Figarot, carrer del General Prim, Vilafranca del Penedès
3d9f, 4d9f, 4d8a i Pd7f
Junt amb els Minyons de l'Arboç i els Nois de la Torre

Foto: Toni Solé

Foto: Toni Solé

Foto: Fèlix Miró

Foto: Toni Solé

La batalla del Catllar

Toni Rossell

Foto: Fèlix Miró

24 d'agost
Festa Major del Catllar, plaça de la Vila, El Catllar
Pd4, 3d9fa, td9fm, 4d9f, Pd7f i Pd5
Junt amb la Colla Jove Xiquets de Tarragona i la Colla Vella dels Xiquets de Valls

El Catllar ja va ser una població de gran tradició castellera durant el segle XIX i en els últims anys està agafant cada vegada més importància gràcies als duels entre les colles que participen en l'actuació de la seva Festa Major. Per als Castellers de Vilafranca ja fa uns anys que és una cita indispensable en el calendari i hi hem viscut jornades inoblidables (si més no, recordem la de l'any 2008 fent el 3 de 8 amb agulla girat).

El 2013 hi anàvem a donar el màxim a causa de les circumstàncies que s'hi donaven: una Jove de Tarragona al màxim, amb ganes de guerra, i una Vella en molt bona forma. La batalla, doncs, estava servida.

La diada es plantejava complicada perquè el Catllar és un poble situat al costat de Tarragona i molt a prop de Valls i perquè l'actuació era el dissabte a la tarda i la vigília de la de l'Arboç. Els efectius que desplaçaríem serien inferiors als dels nostres contrincants, sobretot amb relació a la Jove de Tarragona.

Efectivament, en arribar a plaça ja vam veure que les altres colles havien mobilitzat moltíssima gent. La situació a plaça també era la pitjor: érem a la dreta de l'Ajuntament, en un espai reduït entre aquest, les escales de la plaça i els edificis adjacents; impossible per fer gammes extres. La Jove de Tarragona era a la nostra esquerra i vam haver de pactar que, quan féssim un gamma extra, ells haurien de desplaçar-se cap a un cantó de la plaça. Cal dir que així va ser, però no del tot, i en la zona de frontera hi van haver força friccions, fins i tot vam haver de fer els dos castells en una zona que no era la més idònia.

A la plaça no s'hi cabia, era plena com un ou. És una d'aquelles places de poble amb una certa noblesa i que als castellers ens agraden tant. I la calor... Quina calor! una xafogor terrible de tarda-nit d'estiu del mes d'agost. Les condicions de la batalla, doncs, eren molt dures: menys efectius, mala situació i calor asfixiant.

Però som els Castellers de Vilafranca i, conscients que havíem de resoldre la diada per la via ràpida, aviat vam atacar a la primera ronda amb el 3 de 9 amb folre i l'agulla, que vam descarregar amb força solvència i que va ser el millor de l'any. Així, de bon principi, ja havíem fet el millor castell de la diada i donat un bon cop de puny sobre la taula. Conscients que la Jove de Tarragona, que havia descarregat d'entrada el 9 de 8 amb tres enxanetes, tiraria el 5 de 9 amb folre en segona ronda, ens vam veure obligats a intentar la torre de 9 amb folre i manilles de segon castell. Aquí sí que he de fer esment de la llegendària torre de 9 que vam descarregar,

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

amb poca gent, amb un desnivell a plaça que feia esgarrifar i amb un tronc i unes manilles que la van salvar d'una manera increïble; per recordar!

La Jove de Tarragona va descarregar un impecable 5 de 9 i la Vella, com a millor castell, va carregar la torre de 9 amb folre i manilles. Ja havíem guanyat! Després, 4 de 9 amb folre i pilar de 7 folrat. per tancar l'actuació.

Estàvem tan cansats que no ho vam celebrar gaire. Després, amb el Lluís, el Jou i el Pere, vam pujar a dalt de l'Ajuntament. Allà el Joan Olivé estava eufòric. Ell, que fa tants anys que lluita per la diada, per fi obtenia la recompensa. Més tard van pujar el Jordi Sentís i l'Albert Grau, de la Jove de Tarragona, també molt contents, i el Manel Urbano i el Joan Ibarra, de la Vella, contents, però amb el regust de no haver pogut descarregar la torre. Tots ben amarats de suor, però en un ambient de bon rotllo per part de tothom: brindis amb cava, copets a l'esquena i tots junts comentant la gran diada. Després el ritual de rigor, autèntic: vam entrar al despatx de l'alcalde mentre les altres colles esperaven torn a fora i hi va haver felicitacions i comentaris a porta tancada i l'entrega del xec corresponent.

En sortir, ens vam acomiadar dels membres de les altres colles amb un somriure d'orella a orella. Que bonic que és sortir guanyador de la batalla del Catllar.

Foto: Toni Solé

Foto: Fèlix Miró

Foto: Fèlix Miró

A l'Arboç fem el pilar gros

25 d'agost
Festa Major de l'Arboç, carrer Major, l'Arboç
Pd4, 3d9f, Td9fm, 4d9f, Pd8fm i 5Pd4
Junt amb els Minyons de l'Arboç, la Colla Vella dels Xiquets de Valls i la Colla Jove Xiquets de Tarragona

Foto: Fèlix Miró

Foto: Laura Mata

Foto: Fèlix Miró

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Bon inici de festa

29 d'agost
Festa Major, vigília de Sant Fèlix, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès
7d7 i 9d7 a la cercavila, 4d9f, 3d9f, 4d8a i 2Pd5
Junt amb els Xicots de Vilafranca i la Colla Jove Xiquets de Vilafranca

Foto: Toni Solé

Fotos: Laura Mata

L'únic que fa un somni impossible és la por de fracassar

Ester Milà

30 d'agost
Festa Major, diada de Sant Fèlix, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès
Pd4, 4d9fa, 3d10fm, 4d9 i Pd8fm
Junt amb els Minyons de Terrassa, la Colla Vella dels Xiquets de Valls i la Colla Joves Xiquets de Valls

Foto: Fèlix Mirò

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

El 2013 he tingut el privilegi de poder viure la Festa Major de Vilafranca molt intensament; tant que m'ha comportat viure una Diada de Sant Fèlix diferent, especial en molts sentits. Potser els nervis acumulats de tants mesos no deixaven lloc al típic nus a la panxa d'una Diada de Sant Fèlix normal. Aquells nervis que s'apoderen de tot el cos mentre passes lentament pel carrer de Santa Maria fins a entrar a la plaça de la Vila, plena de gom a gom i esperant un bon espectacle. Potser això és l'únic que m'ha faltat enguany, perquè, quin tros de diada, caram!

La Diada de Sant Fèlix és el dia més esperat de l'any per a tot casteller i, per descomptat, per a tot vilafranquí. I el 2013, per fi, ens ha sortit rodona. Què es pot dir d'aquest tros de diada?... tantes coses o tan poques. Ha estat la diada total. Una diada en què hem estat capaços de demostrar al món casteller i a nosaltres mateixos que tot és possible. Una diada en què hem demostrat que sabem fer castells de tot tipus: nets, emmanillats, amb agulla... i fins i tot rematar-ho amb el millor dels pilars. És la millor diada de tots els temps, però això és transitori ja que estic convençuda que ens tornarem a superar, i serà aviat.

El que sí que quedarà marcat a la història i a la memòria de molts castellers és que el dia 30 d'agost del 2013 descarregàvem per primera vegada el 3 de 10 amb folre i manilles en la història dels Castellers de Vilafranca.

L'atzar va decidir que els Castellers de Vilafranca obríssim la diada. Sortim primers del castell talismà: el 4 de 9 amb folre i agulla. Rapidet, aparentment fàcil, però que sobretot servia per començar amb bon peu la diada i treure nervis. En segona ronda tocava el plat fort, aquell que se'ns havia entravessat tantes vegades, tot i que aquesta vegada li teníem el peu al coll i ho sabíem: el 3 de 10 amb folre i manilles. Els assajos havien estat molt bons, havíem treballat molt i des de feia molt de temps. Es notava especialment en el silenci, en la confiança que hi havia al cor del castell. Estava ferm i segur, i de seguida van sonar gralles. El 3 de 10 va anar amunt i el vam carregar amb rapidesa i aparent facilitat; aleshores començava la feina. El podíem descarregar i ho sabíem. El castell tenia molta corda però ningú se'n refiava. Vam lluitar fins al final i en un moment vam veure que ja estava fet. La llum tornava a il·luminar els nuclis del folre i del peu i, sí!, l'acabàvem de descarregar. Explosió d'emocions en tots sentits: llàgrimes, senyals de record per a aquells que no ho havien pogut viure, abraçades, crits d'eufòria, cava, salts d'alegria... havíem vençut la bèstia. A partir d'aquell moment érem invencibles. Tant és així que, en tercera ronda i per arrodonir la diada, el castell escollit va ser el 4 de 9 net, i, com si es tractés d'un castell senzill, es va poder descarregar amb un treball constant i còmode. Com no podia ser d'altra manera, el meravellós pilar de 8 amb folre i manilles va tancar aquesta diada que cap dels assistents a la plaça de la Vila podrà oblidar.

Ara només toca continuar treballant, dia a dia, assaig rere assaig, ja que l'únic que fa un somni impossible és la por de fracassar.

Foto: Laura Mata

Foto: Laura Mata

Foto: Feliz Miró

El dia després

31 d'agost
Festa Major, diada de Sant Ramon, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès
7d8, 3d9f, 4d8a i 2Pd5
Junt amb els Xicots de Vilafranca i la Colla Jove Xiquets de Vilafranca

Foto: Fèlix Miró

Fotos: Toni Solé

Fotos: Toni Solé

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Via Catalana - Diada Nacional de Catalunya

11 de setembre
Arc de Berà
Pd4, 9d7, Td7, 4d7n, 3d7an i 3Pd4
Junt amb els Nens del Vendrell, la Colla Jove Xiquets de Vilafranca, els Bordegassos de Vilanova, els Castellers de Cerdanyola, els Nois de la Torre i els Xiquets d'Alcover

Foto: Toni Solé

Foto: Toni Solé

Santa Tecla especial

Carles Mata

15 de setembre
Festa Major de Tarragona, plaça de la Font, Tarragona
Pd4, 3d9f, 9d8, id 4d9, 4d9 i Pd8fm
Junt amb els Xiquets de Tarragona, la Colla Jove Xiquets de Tarragona i la Colla Vella dels Xiquets de Valls

Em llevo al matí amb aquell neguit que provoquen les diades grans, som el 15 de setembre i toca anar a Tarragona a donar-ho tot, i sobretot a treure'ns el mal regust de boca que ens va quedar l'any anterior, amb aquell intent de 3 de 9 amb folre i agulla i aquell segon no intent. Encara tinc la imatge gravada: amb segons col·locats, el Pere rep una trucada i acte seguit em fa el gest amb la mà d'anar avall, alguna cosa passava i no podíem tirar amunt. Ha passat un any, però, i hem d'anar al 100% per poder cobrir els objectius (una mica ambiciosos, per cert). Arrenquem l'actuació amb el 3 de 9 amb folre, castell al qual tenim la mida molt ben agafada. És el quinzè de la temporada i, tenint en compte que venim de descarregar el 3 de 10 amb folre i manilles per Sant Fèlix, a priori és l'objectiu més «fàcil» de la diada. I es confirma el pronòstic: realment, tenim molta confiança en aquest castell. Encarem la segona ronda amb un repte prou ambiciós, no per la dificultat que presenta, sinó pel fet que només l'hem fet una sola vegada i ja fa molts dies. És el 9 de 8 amb una sola enxaneta. Per primera vegada el plantem davant les dues colles que l'estan fent amb tres enxanetes. És d'aquells dies que penses internament «avui no pot caure, eh!». I veritablement és gairebé impossible que caigui aquest castell tal com ens surt en aquesta ocasió, a Tarragona: ha anat molt i molt parat en tot moment. Un nou repte al sac... s'acosta el gran moment. I en tercera ronda... arriba el moment de la diada: comencem

a muntar la pinya del 4 de 9 net. Pugem els segons i quadrem el castell. Tot i que el tirem amunt, no n'estem convençuts i el desmuntem, ja que amb les mides que tenim és un castell per anar a carregar, i no és aquesta la intenció. A la ronda de repetició hi tornem. Aquest cop la mida és molt millor i no ens ho pensem dues vegades per tirar-lo amunt. I, demostrant l'assaig i la confiança que hi ha en aquest castell, el descarreguem. El 4 de 9 és molt especial per mi, ja que l'any 2012 el vaig fer per primer cop a segons, cara a cara amb l'Ignasi, i ell, des del primer assaig i en totes les proves que fèiem, em donava ànims i em deia: -Guarda forces per a la baixada, que aquest any s'ha de descarregar tant sí com no!-. I així va ser, tant al concurs de Tarragona com després per Tots Sants 2012. Ara ell ja no hi és present, però per mi sempre estarà davant meu al quatre net per donar-me ànims i forces. Va per tu, Ignasi! Finalment, per acabar la diada, encarem el pilar de 8 amb folre i manilles. Després de muntar un bon peu, comencen a pujar el folre i les manilles que hauran d'aguantar el pilar de 6 allà dalt. Sonen gralles i el pilar es comença a enlairar. Fins al moment de la carregada, la cosa va força bé, però a la descarregada es comença a girar el pilar i l'equip pilaner ha de fer una gran feina per poder salvar-lo. Feina feta i cap a dinar, i espero que aquesta vegada no es digui allò que «els Verds no vénen a donar-ho tot a Santa Tecla».

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Fotos: Toni Solé

Lliçons d'equilibri

22 de setembre
Diada de la Mercè, Festa Major de Barcelona, plaça de Sant Jaume, Barcelona
Pd4, 4d9f, 3d9fa, 9d8 i Pd7f
Junt amb els Castellers de Barcelona i els Minyons de Terrassa

Foto: Laura Mata

Foto: Laura Mata

Foto: Toni Solé

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

JA TÉ A PUNT EL SEU CELLER?
VISITI LA NOSTRA BOTIGA ...

DISTRIBUIDOR AUTORITZAT DE PREMSES

WILLMES

Desde 1975 al servei de la viticultura en:

- Instal·lacions i accessoris per al celler
- Recepció de verema
- Despalilladores - Estrujadores
- Bombes helicoidals
- Bombes peristàltiques
- Bombes de rodet flexible
- Bombes centrífugues
- Cintes transportadores
- Dipòsits en acer inoxidable
- Caldereria en acer inoxidable
- Premses neumàtiques
- Premses verticals
- Reparació de tot tipus de maquinaria

MAGUSA

MAQUINÀRIA VINÍCOLA

Pol. Ind. Domenys II. C/ Enologia 3-4.
08720 Vilafranca del Penedès. (Barcelona).
Tel. (+34) 93 892 26 98
Fax. (+34) 93 892 29 12

www.magusa.es

VINGUI A VEURE'NS I RECULLI EL NOSTRE CATÀLEG

ADM. DE LOTERIA

Nº 1

CA LA MARINA

Des de 1930

La Parellada, 30
Tel. / Fax 93 892 08 95
08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS
loteriacalamarina@hotmail.com

www.castellersdevilafranca.cat

Castellers de Vilafranca

força, equilibri, valor, seny... i cor

Fotos: Laura Mata

Mercadal: tímid, però sempre amb grans castells

Judit Casals

5 d'octubre
11a Diada del Mercadal, plaça del Mercadal, Reus
9d8, 3d9fa, 4d9f i Pd8fm
Junt amb els Xiquets de Reus, la Colla Jove dels Xiquets de Tarragona, la Colla Vella dels Xiquets de Valls i els Capgrossos de Mataró

La Diada del Mercadal del 2013 va ser prou bona. Totes les colles participants van fer bons castells i els Castellers de Vilafranca no ens vam quedar pas curts: vam fer una molt bona actuació. Com havia dit el Pere en els últims assajos, les colles apretaven i ens havíem de posar les piles de cara a Tots Sants, si ens volíem plantejar grans castells. Així doncs, primer de tot vam fer un esplèndid 9 de 8, que va patir una mica de baix, però es va aguantar amb solvència. Va seguir un 3 de 9 amb folre i agulla, un altre cop bastant mogudet per la part de tronc. Va ser semblant al de la Mercè, però vam demostrar una altra vegada que podem amb tot i vam descarregar-lo novament. Després, un 4 de 9 amb folre, ja encarat cap al 4 de 10 de Tots Sants i, finalment, vam posar la cirereta a la diada amb un espectacular pilar de 8 amb folre i manilles, el quart de la temporada. Crec que, per part de la Tècnica, hi van haver certs dubtes a l'hora de tirar alguns castells ja que el compromís dels castellers no va ser gaire alt. Molta gent va decidir no anar a Reus i això es va notar a l'hora de decidir quins castells es podien tirar. Però, finalment, gràcies a la confiança que tenim en nosaltres mateixos i a la nostra tossuderia, els

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Castellers de Vilafranca vam sortir un altre cop guanyadors de la diada, demostrant així que sempre ens mantenim constants i en el mateix nivell i que a cada plaça portem molts bons castells. Personalment recordo que es diu que el Mercadal és una plaça força tímida i freda, sense públic, i, després de veure la diada de l'octubre de 2013, penso que és ben cert: només les cinc colles i quatre persones encuriosides mig omplien la plaça. Els nombrosos balcons que rodegen la plaça estaven tots buits, tots. Potser això també influeix a l'hora de comptar amb la participació dels castellers ja que, com he dit abans, a Reus vam ser pocs els que hi vam anar. Penso que, sent una plaça tan gran com és, podrien treure'n molt més profit, ja que és una plaça on les colles sempre fan bons castells. Si se'n convidessin més, es podria convertir en una enorme actuació en què moltes colles tindrien una oportunitat més de demostrar el seu potencial.

Romeria a Montserrat

20 d'octubre
Romeria de Montserrat, plaça del Monestir, Montserrat
3d8, Td8f, 4d8, Pd5 i 4Pd4, 4d7, 4d6n
Junt amb els Castellers d'Esparreguera

Fotos: Toni Solé

Vermut a Sitges

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

26 d'octubre
Diada de la Colla Jove Castellers de Sitges, plaça del Cap de la Vila, Sitges
3d9f, 4d9f, 5d8 i Pd7f
Junt amb la Colla Jove Castellers de Sitges i els Castellers de Sants

Foto: Fèlix Miró

Foto: Toni Solé

Foto: Fèlix Miró

A Sabadell tripleta clàssica

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

27 d'octubre
Diada dels Castellers de Sabadell, plaça de Sant Roc, Sabadell
Pd4, 4d9f, 3d9f, 5d8 i Pd7f
Junt amb els Castellers de Sabadell i els Castellers de Barcelona

Fotos: Júlia Carrillo

Congrés Japó

10 de novembre
Congrés Japó, Cal Figarot, Vilafranca del Penedès
3d7, 4d7, 4d6a i Pd5

Foto: Laura Mata

Reptes nous

Àngel Grau

1 de novembre
Diada de Tots Sants, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès
5d9f, 3d10fm, i 4d10fm, 4d9f, Pd8fm i 11Pd4
Junt amb els Xiquets de Tarragona, els Castellers de Sants i els Capgrossos de Mataró

Quan penso en la diada de Tot Sants 2013, el primer que em ve al cap és el moment en què, des de la Tècnica, decidim afrontar el 3 i el 4 de 10. Mentalment faig una mirada al passat de la colla, un passat no gaire llunyà, quan teníem feina per descarregar un parell de castells de vuit a la mateixa diada i quan acabar la temporada sense emportar-te una bona patacada en algun castell era gairebé impensable.

Per primer cop en tota la temporada em vaig llevar nerviós. Si us sóc sincer, no les tenia totes: no havíem assajat tant com m'hauria agradat els castells de deu (i és que al setembre i a l'octubre a un bon gruix de la colla ens costa molt complir a l'assaig), però un bon esmorzar a la nau de Cal Figarot, amb sardines i botifarra amb mongetes, em va ajudar a relaxar-me una estona i no pensar en els castells, fins que, de cop i volta, una trucada ens avisa d'una baixa d'última hora que ens obliga a tancar-nos una estona a la sala de la Tècnica i tornar a treure els mapes que tot just havíem tancat hores abans.

Trobareu més informació:
www.castellersdevilafranca.cat

Foto: Dani Soler

Foto de grup i cap a la plaça, on trobo a faltar els pilars caminant d'entrada. Sí, sóc d'aquells a qui els agrada fer el pilar entrant a plaça, i sobretot si és a casa nostra.

Ara és quan la cosa va de debò. Comencem de 5 de 9 i amb el Joan Torrents ens repartim la feina de buscar la gent del folre, ell cap a la dreta i jo cap a l'esquerra, i quedem que, si tenim sort, ja ens trobarem al mig. El resultat ja el sabeu tots. 5 de 9 a primera ronda.

A la segona ronda és el moment de demostrar que, com deia la samarreta d'alguns, "una flor no fa estiu" i que la feina feta durant tot l'any amb el 3 de 10, la tenim tots ben memoritzada. Un cop a lloc la sensació és que serà un tres molt més treballat que el de Sant Fèlix. A manilles treballem massa aviat i el tres branda pertot arreu, però, com qui no vol la cosa, sembla que hi hem trobat aquell no sé què que fa que tothom estigui predisposat a lluitar fins al final i no deixar-se derrotar per aquest castell. Segon 3 de 10 de l'any!

Un cop arribats aquí, els nervis es converteixen en incertesa. Anem pel 4 de 10. Amb els deures fets de la diada i de la temporada, poder tirar aquest castell a plaça és per a mi un privilegi destinat només als millors, als que més hem treballat i els que donem la cara a totes les actuacions de l'any. El resultat no és el desitjat, però la cara de la gent em diu que hem obert un nou repte per a la colla i que és segur que l'assolirem aviat.

El 4 de 9 amb folre i el pilar de 8 tanquen la diada i fan que marxi cap a casa amb un somriure d'orella a orella i amb l'orgull de formar part de la millor colla del món. Visca els Castellers de Vilafranca.

Foto: Fèlix Miró

Foto: Toni Solé

Foto: Feltx Miró

Foto: Feltx Miró

Foto: Dani Soler

M'ha agradat; no m'ha agradat

Jordi Suriñach

Coses que m'han agradat de la temporada 2013 dels Castellers de Vilafranca: que després de fer gairebé 200 castells, només hagin caigut una vegada; que continuïn obrint noves fronteres i hagin tastat el 4 de 10; que la perseverança hagi donat el seu fruit i hagin descarregat, per fi, el merescudíssim 3 de 10; que es van regalar i ens van regalar completar el colós de deu pisos no una, sinó dues vegades; que continuïn fent el 4 de 9 amb l'agulla; que, i ja em perdonaran que tiri cap a casa, es plantegessin el 4 de 9 sense folre a la diada de festa major de Tarragona (espero que d'una vegada per totes s'acabi aquella absurda cantarella de «Vilafranca no es creu la diada»); que hagin recuperat la infal·libilitat amb els grans pilars; que, tot i no ser el seu castell, no s'hagin oblidat del 5 de 9; que, més enllà de les polèmiques sobre la ubicació a la taula de puntuacions, s'hagin afegit a la festa del 9 de 8 atrevint-se a fer-lo amb un únic enxaneta; que hagin assolit un domini tan exagerat dels castells bàsics de nou en què la gent del folre sembla més còmode allà dalt pencant que no pas l'espectador tranquil a plaça amb una cerveseta fresca a la mà; que vegin l'augment del nivell de les altres colles capdavanteres no com un problema, sinó com un nou estímul; que, ensopegades londinenques a banda, sembla que s'hagi aparcat el debat de la publicitat a les camises; que tot fa indicar que la colla ha millorat les relacions amb la Coordinadora; que hagin estat fidels a la seva política de buscar actuacions amb la màxima difusió possible i hagin participat (3 de 9 inclòs, poca broma) al Concert per la Llibertat; que les aportacions d'en Lluís Esclassans a la Comissió Assessora del Concurs de Castells, així com les dels representants de les altres colles, hagin estat sempre escaients, ben argumentades; que tot plegat s'hagi fet en la segona temporada d'en Pere Almirall com a cap de colla i que tot apunta que el 2014 pot ser, com a mínim, igual de brillant.

Coses que no m'han agradat de la temporada 2013 dels Castellers de Vilafranca: després de rumiar-ho amb insistència (ni que sigui per l'orgull de buscar la pretesa equanimitat periodística i combatre possibles acusacions de pilota), sincerament, no n'he trobat.

Ha estat, sense dubtes, la temporada perfecta. Felicitats! Des de Tarragona, aquest 2014 us esperem amb més ganes que mai al XXV Concurs de Castells.

Foto: Fèlix Miró

2013, millor impossible!

La temporada realitzada pels Castellers de Vilafranca el 2013 és la millor feta mai per cap colla en tota la història dels castells

L'Hereu Batllet

Extraordinària, inigualable, fabulosa, espectacular, immillorable impressionant, excel·lent, espaterrant, increïble, superba, fenomenal, immensa, prodigiosa, colossal, meravellosa, gegantina, sensacional, estupenda, èpica, monumental, llegendària, sublim, sorprenent, admirable, esclatant, brutal, estratosfèrica, mítica, majestuosa, esplèndida... Qualsevol d'aquests adjectius -o tots ells alhora- serviria perfectament per descriure i definir la temporada que els Castellers de Vilafranca van realitzar el 2013.

A nivell qualitatiu i comptant les principals actuacions, és la millor temporada feta mai per cap colla. Com ja fa un bon grapat d'anys, els verds van tornar a bastir els millors castells i firmar les millors diades. Mai abans una colla havia aconseguit realitzar una sèrie de castells com aquesta: 29 castells de gamma alta de vuit i 53 castells de dificultat de nou pisos i superiors, entre ells 18 castells de gamma extra, tots ells descarregats, demostrant una tècnica i una fiabilitat màxima en totes les estructures i variants castelleres.

De les setze principals construccions que es van alçar a les places castelleres en el 2013, les que van del 7 de 8 al 3 de 10 amb folre i manilles, la colla de Vilafranca en va liderar onze: 7 de 8, pilar de 7 amb folre, 3 de 8 amb l'agulla 4 de 9 amb folre, 9 de 8, torre de 9 amb folre i manilles, pilar de 8 amb folre i manilles, 4 de 9 amb folre i l'agulla, 3 de 9 amb folre i l'agulla, 4 de 9 i 3 de 10 amb folre i manilles. De la resta de construccions, la Colla Jove Xiquets de Tarragona va liderar el 5 de 8, el 3 de 9 amb folre i el 5 de 9 amb folre; i els Minyons de Terrassa la torre de 8 amb folre i el 4 de 8 amb l'agulla.

La colla de Cal Figarot és la que va aconseguir més castells de dificultat, un total de 82 (tots ells descarregats!), lluny dels registres de la segona colla, la Jove de Tarragona, que en va fer 63 (55 de descarregats i 8 de carregats) i de la tercera, la Vella, que en va fer 53 (47 de descarregats i 6 de carregats). Si ens centrem en els castells de gamma extra, els verds en van ser els clars dominadors ja que van carregar i descarregar 18 d'aquestes construccions: quatre torres de 9 fm; cinc pilars de 8 fm, un 4 de 9 fa, tres 3 de 9 fa, dos 4 de 9 i dos 3 de 10 fm. Els rosats en van aconseguir 9: quatre torres de 9 fm -dues d'elles carregades-, tres pilars

de 8 fm -un d'ells carregat-, i un 5 de 9 f -carregat-. Els morats en van fer 4: quatre 5 de 9 f. Els vermells en van alçar 3: un pilar de 8 fm -carregat- i dos 5 de 9 f. Els liles 2: una torre de 9 fm -carregada- i un 5 de 9 f -carregat-.

Pel que fa a les actuacions, els Castellers de Vilafranca van firmar les 4 millors de la temporada. La primera va ser la de Sant Fèlix -la millor diada de la història-, la segona va ser la de Tots Sants -la desena millor de la història-, la tercera va ser la de Santa Tecla, i la quarta la del Mercadal. La cinquena millor actuació de l'any va ser la de la Joves de Valls per Santa Úrsula.

Si ens fixem en els millors castells que es van bastir a les places durant el 2013, els millors castells van ser realitzats pels Castellers: el 3 de 10 fm i el 4 de 9 -per partida doble-, el 3 de 9 fa -tres vegades- i una vegada el 4 de 9 fa. La Joves de Valls també va descarregar un dels millors castells de l'any: el 4 de 9.

Així doncs, el 2013 va ser un any irrepetible pels Castellers de Vilafranca i amb nombrosos rècords: la millor actuació de la història per Sant Fèlix -setena vegada consecutiva que trenquen el sostre casteller des del 1996-; millor temporada de tota la història - comptant tots els castells a partir del 4 de 9f-; rècord de castells de 9 i de gamma extra descarregats per una colla en una temporada amb 53; rècord de castells de gamma extra descarregats amb 18; primera colla que descarrega dos 3 de 10 fm en una temporada; rècord de 4 de 9 descarregats -dos com ells mateixos el 2012 i els Minyons el 2001-; rècord de 3 de 9 fa -tres de descarregats-; primera colla que descarrega el 3 de 10 fm i el 4 de 9 en una mateixa diada; líders de l'estadística total de 3 de 10 fm i de 4 de 9; líders de l'estadística de 5 de 9 f descarregats amb 11; primer 9 de 8 -amb un enxaneta- de la història i rècord anual de totes les colles amb 4 descarregats; millor actuació feta mai a l'Arboç -dos castells de gamma extra descarregats-; millor actuació feta mai a la plaça de la Font de Tarragona -dos castells de gamma extra descarregats-; millor actuació feta mai a Reus -dos castells de gamma extra descarregats-; millor actuació feta mai a Sants -tripleta vilafranquina i el carrer de Sants nova plaça de nou-; millor castell fet mai al Camp Nou i castell fet davant més públic de la història -3 de 9 f descarregat-; millor actuació feta mai al Regne Unit -amb la torre de 7, el 4 de 8 i el 3 de 8 de Londres-.

Tots aquestes grans castells i actuacions, el millor Sant Fèlix de la història, els viatges de l'*Spring Tour* a Londres, Frankfurt i Salisbury, l'actuació al Camp Nou en motiu del Concert de la Llibertat, l'actuació a l'Arc de Berà en motiu de la Via Catalana per la Independència i altres moments inoblidables, van aconseguir mantenir els Castellers de Vilafranca entre les institucions més emblemàtiques de Catalunya.

Repetir una temporada tan perfecte com la del 2013, amb aquest grau de precisió i encert no serà gens fàcil, gairebé impossible. El que si que podem estar segurs és que els Castellers de Vilafranca encara poden seguir ampliant rècords castellers i sorprenent amb noves construccions i actuacions mai vistes. El camí traçat pels verds en la darrera actuació de Tots Sants amb el primer intent seriós de 4 de 10 amb folre i manilles només n'és un exemple. Que continuï l'espectacle!

Dades de l'1 de gener al 31 de desembre de 2013. Font: Pep Ribes

Les millors colles del 2013

	7d8	Td8f	Pd7f	5d8	4d8a	3d8a	4d9f	3d9f	9d8	Td9fm	Pd8fm	5d9f	4d9fa	3d9fa	4d9	3d10fm	TOTAL	PUNTS
	2d	4d	10d	3d	9d	1d	14d	17d	4d	4d	5d	1d	1d	3d	2d	2d	82d	
CV	2	4	10	3	9	1	14	17	4	4	5	1	1	3	2	2	82	92.740
	1d	1d+1c	2d+3c	13d	5d+1c		7d+1c	18d+1c	4d		1c	4d					55d+8c	
JXT	1	2	5	13	6	0	8	19	4		1	4					63	62.370
		2d	4d	8d	6d		9d+2c	12d	1d	2d+2c	3d+1c	1c					47d+6c	
VXV	0	2	4	8	6	0	11	12	1	4	4	1					53	54.100
	1d	15d+1c	5d+1c	11d	10d+1c		2d+1c	12d		1c		1c					56d+6c	
MT	1	16	6	11	11	0	3	12		1		1					62	50.955
	1d		2d	11d	1d		8d+1c	10d			1c	2d			1d		36d+2c	
JXV	1	0	2	11	1	0	9	10			1	2			1		38	38.530
		15d		7d+2c			3d	8d									33d+2c	
XT	0	15	0	9	0	0	3	8									35	28.445
		2d	2d	6d+1c			8d	2d+4c									20d+5c	
CM	0	2	2	7	0	0	8	6									25	22.290

Es comptabilitzen tots els castells de gamma alta de vuit, de nou i de gamma extra realitzats per cada colla aquest any.
Es consideren castells descarregats els que no han sofert el despenjament de cap casteller.
S'utilitza la taula de puntuacions del Concurs de Castells de Tarragona 2014.
Els 9 de 8 de la Jove de Tarragona i de la Colla Vella són amb tres enxanetes i no amb un com estableixen els cànons castellers.

Castellers de Vilafranca · *Colla Jove Xiquets de Tarragona* · *Colla Vella dels Xiquets de Valls* · *Minyons de Terrassa* · *Colla Joves Xiquets de Valls* · *Xiquets de Tarragona* · *Capgrossos de Mataró*

Construccions que han liderat les millors colles el 2013

COLLA	CONSTRUCCIONS	TOTAL
Castellers de Vilafranca	7d8, Pd7f, 3d8a, 4d9f, 9d8, Td9fm, Pd8fm, 4d9fa, 3d9fa, 4d9, 3d10fm	11
Jove Xiquets de Tarragona	5d8, 3d9f, 5d9f	3
Minyons de Terrassa	Td8f, 4d8a	2
Vella dels Xiquets de Valls		0
Joves Xiquets de Valls		0
Xiquets de Tarragona		0
Capgrossos de Mataró		0

Les millors actuacions del 2013

	ACTUACIÓ	COLLA	DIADA	DATA	POBLACIÓ	PUNTS
1	4d9fa, 3d10fm, 4d9, Pd8fm	Castellers de Vilafranca	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	8.140
2	5d9f, 3d10fm, 4d9f, Pd8fm	Castellers de Vilafranca	Tots Sants	1 de novembre	Vilafranca del Penedès	6.820
3	3d9f, 9d8, 4d9, Pd8fm	Castellers de Vilafranca	Santa Tecla	15 de setembre	Tarragona	6.420
4	9d8, 3d9fa, 4d9f, Pd8fm	Castellers de Vilafranca	Mercadal	5 d'octubre	Reus	5.905
5	4d9, 5d9f, Pd8fm (c)	Joves Xiquets de Valls	Santa Úrsula	27 d'octubre	Valls	5.450
6	3d9f, Td9fm, 4d9f, Pd8fm	Castellers de Vilafranca	Festa Major	25 d'agost	L'Arboç	5.300
6	3d9f, Td9fm, 4d9f, Pd8fm	Vella dels Xiquets de Valls	Santa Tecla	15 de setembre	Tarragona	5.300
6	3d9f, 5d9f, 4d9f, Pd8fm (c)	Jove Xiquets de Tarragona	Santa Teresa	13 d'octubre	El Vendrell	5.300
7	3d9f, 9d8, 4d9f, Pd8fm	Vella dels Xiquets de Valls	Mercadal	5 d'octubre	Reus	5.160
8	3d9fa, Td9fm, 4d9f, Pd7f	Castellers de Vilafranca	Festa Major	24 d'agost	El Catllar	5.135
9	4d9f, 3d9fa, 9d8, Pd7f	Castellers de Vilafranca	La Mercè	22 de setembre	Barcelona	4.995
10	9d8, 5d9f, 3d9f, Pd7f	Jove Xiquets de Tarragona	Santa Tecla	15 de setembre	Tarragona	4.935
11	9d8, 5d9f, 3d9f, Pd7f (c)	Jove Xiquets de Tarragona	Festa Major	24 d'agost	El Catllar	4.850
12	3d9f, Td9fm, 9d8, Pd7f	Castellers de Vilafranca	Les Santes	21 de juliol	Mataró	4.725
13	4d9f, Td9fm, 3d9f, Pd7f	Castellers de Vilafranca	Festa Major	3 d'agost	Vilanova i la Geltrú	4.390

Els millors castells del 2013

	CASTELL	COLLA	DIADA	DATA	POBLACIÓ	PUNTS
1	Tres de deu amb folre i manilles	Castellers de Vilafranca	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	2.420
1	Tres de deu amb folre i manilles	Castellers de Vilafranca	Tots Sants	1 de novembre	Vilafranca del Penedès	2.420
2	Quatre de nou	Castellers de Vilafranca	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	2.315
2	Quatre de nou	Castellers de Vilafranca	Santa Tecla	15 de setembre	Tarragona	2.315
2	Quatre de nou	Joves Xiquets de Valls	Santa Úrsula	27 d'octubre	Valls	2.315
3	Tres de nou amb folre i l'agulla	Castellers de Vilafranca	Festa Major	24 d'agost	El Catllar	1.855
3	Tres de nou amb folre i l'agulla	Castellers de Vilafranca	La Mercè	22 de setembre	Barcelona	1.855
3	Tres de nou amb folre i l'agulla	Castellers de Vilafranca	Mercadal	5 d'octubre	Reus	1.855
4	Quatre de nou amb folre i l'agulla	Castellers de Vilafranca	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	1.800

Castells de gamma extra descarregats el 2013

	COLLA	Td9fm	Pd8fm	5d9f	4d9fa	3d9fa	4d9	3d10fm	TOTAL	%
1	Castellers de Vilafranca	4	5	1	1	3	2	2	18	60,0%
2	Vella dels Xiquets de Valls	2	3	0	0	0	0	0	5	16,7%
3	Jove Xiquets de Tarragona	0	0	4	0	0	0	0	4	13,3%
4	Joves Xiquets de Valls	0	0	2	0	0	1	0	3	10,0%
5	Minyons de Terrassa	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%
	TOTAL	6	8	7	1	3	3	2	30	100%

Castells de gamma extra descarregats per cada colla

	COLLA	Td9fm	Pd8fm	7d9f	5d9f	4d9fa	3d9fa	4d9	Td8	3d10fm	TOTAL	%
1	Castellers de Vilafranca	62	46	1	11	28	8	4	5	2	167	66,0%
2	Minyons de Terrassa	29	2	0	10	0	0	3	0	2	46	18,2%
3	Vella dels Xiquets de Valls	7	8	0	8	2	0	0	0	0	25	9,9%
4	Joves Xiquets de Valls	1	0	0	6	0	0	2	0	0	9	3,5%
5	Jove Xiquets de Tarragona	0	0	0	5	0	0	0	0	0	5	2,0%
6	Capgrossos de Mataró	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,4%
	TOTAL	100	56	1	40	30	8	9	5	4	253	100%

UN DIA

INOBLIDABLE

CASAMENTS
ACTES D'EMPRESA
CELEBRACIONS FAMILIARS

MASIA
LA TORRE
DEL GALL

Informació: Cal Soler: Tel. 938 922 929 · www.calsoler.com

pdm gifts®

promocions . regals d'empresa
tèxtil promocional . roba laboral
trofeus . plaques
productes vins i caves
taller propi . projectes a mida

pdm@pdmgifts.net
www.pdmgifts.net
www.facebook.com/pdmgifts
www.twitter.com/PDMgifts

Av. Tarragona, 58, 1a planta
Tel. 93 890 21 93 · Fax 93 817 12 03
08720 Vilafranca del Penedès · Barcelona

www.Trofeos y Publicidad.com

MASÓ
marbres

SILESTONE by COSENTINO
NEOLITH by THESIZE
NATURAMIA® LEVANTINA
TECHLAM® by LEVANTINA

Av. Vilafranca, 7 · Pol. Ind. Sant Pere Molanta
08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS
Tel. 93 818 04 60
www.marbresmaso.com

MASÓ marbres

Foto: Laura Mata

Descarregar el 3 de 10 amb folre i manilles. Una història molt personal

Aconseguir descarregar el 3 de 10 amb folre i manilles per primera vegada a la Diada de Sant Fèlix del 2013 ha estat una fita que quedarà assenyalada amb lletres d'or a la història dels Castellers de Vilafranca. Aquesta gesta, però, també amaga una gran quantitat de petites d'històries personals.

Les sensacions viscudes en aquell moment i l'esforç de tants anys intentant-ho van provocar que aquells instants fossin per a molts castellers i castelleres un dels moments més significatius de la seva vida.

L'eufòria va acompanyada de l'emoció en recordar l'esforç de molts anys d'assajos, de la frustració d'altres intents fallits i, evidentment, dels qui malauradament no van poder compartir aquesta experiència.

Hem convidat quatre castellers a compartir breument la seva experiència amb tots nosaltres, sabent que podríem omplir aquest article amb tants escrits com castellers van participar a la gesta.

Tota la plaça era amb nosaltres

Mireia Reina

El 3 de 10 és el castell que m'ha fet sentir més emocions. És el castell que vaig veure néixer: les primeres proves, els primers intents, els assajos especials... molt de temps per poder completar el somni. Encara recordo quan el Melilla em va preguntar si volia fer un castell de deu. Esclar que aleshores no era conscient del gran pas que estàvem fent com a colla, i, com a castellers, era una nova pàgina que estàvem a punt d'escriure. Ha estat un somni que s'ha allargat molt. Després de l'eufòria del primer carregat, cada any que el portàvem a plaça era un nou repte. Moltes il·lusions s'anaven enfonsant. Jo puc dir que he tingut la sort de pujar a tots els intents que s'han realitzat, tant els carregats com els descarregats.

Però aquest any, sí; aquest era l'any! Després d'aparcar-lo la temporada passada, el vam agafar amb més ganes que mai. I veient les proves de l'últim assaig abans de festa major, les millors que hem fet d'aquest castell, el 30 d'agost estava convençuda que podria baixa bé del 3de10. Després de la primera ronda, arriba l'hora de la veritat. Els nervis fan que no pari de fer tombs per dins de l'Ajuntament. Respiro profundament i surto a la plaça com puc, entre empenta i empenta. Hi ha molta gent esperant veure descarregar el 3de10. Arribo a la meva rengla. Els nervis fan que no pari de moure les mans. Faig una mirada ràpida a la plaça i veig la cara de la gent. Sento els ànims que em donen. Les ganes que em transmet la plaça fan que els nervis es transformin en ràbia. Respiro per últim cop a terra. Començo a enfilar la pinya, el folre i les manilles. Sempre parlo amb els de manilles. És un «va, eh, que el tenim!», i les cares dels components de manilles em transmeten una tranquil·litat que mai havia tingut en aquest castell.

I tan ràpid que va passar tot! Després d'escoltar l'aleta, hi va haver unes paraules de convicció al meu pis que ens van transmetre molta força. No m'ho podia creure. Ja ens tocava baixar. En un no res, ja era a terra. Em faltava l'aire; gairebé no podia respirar i notava un dolor al pit de la mateixa il·lusió. Sentia el clam de la plaça. Feia molt de temps que no tenia aquesta sensació: que tota la plaça era amb nosaltres, contents, alegres, satisfets perquè, després de 15 anys, havíem tancat el cicle del 3de10. Per fi la plaça de la Vila va poder veure descarregar el 3de10.

A mi em va costa d'assimilar, fins que no el vaig veure mil cops per televisió. I encara que el vegi mil cops més, m'emociona tant veure el primer 3 de 10 carregat com el primer descarregat.

I és que, si anem tots a l'una, no tenim sostre. Ens podem equivocar i ensopegar molts cops, però, amb paciència i molt de treball, junts som invencibles.

Foto: Dani Soler

El 3 de 10, el vam descarregar entre tots

El primer 3 de 10 que vaig fer, que no vam ni carregar, va ser pel Sant Fèlix del 2009, anant a manilles. El segon va ser per Tot Sants del 2011, carregat –el primer cop que ho feia amb camisa!–, encara amb el David Miret com a cap de colla. El tercer i el quart, òbviament, els dos descarregats d'aquesta temporada. En el del 2011, tot i només carregar un castellàs, els castellers més veterans sortien d'aquella muntanya de gent amb unes cares ben llargues, que jo no compartia ni acabava d'entendre. Al cap de poc temps vaig comprendre que el que volíem era descarregar-lo.

Heus aquí el dia 30, al 30è intent, el 3x10. A manilles, de segon vent, veient la CVXV mentre el carregàvem. El folre semblava una pinya, compacte, rígid, que em va permetre de sobres l'únic canvi de peus que vaig fer en tot el castell. El carreguem amb el crit ensordidor de la nostra plaça. Comença la baixada i, de la mateixa manera que en altres castells límit com la torre de 8 o el 4 de 9, la plaça va anar augmentant el volum del crit fins a tal punt que vaig tenir la sensació –una de les més plaents de la meva vida– que canviava el timbre de la plaça! Aquell crit era música, era victòria, era felicitat, era una catarsi col·lectiva i d'unió perfecta que anava carregat –i descarregat!- de sentiments.

A la tarda, a la processó, em vaig acabar d'adonar del que havíem fet. Pertot arreu hi havia petons i abraçades, felicitacions i una mena d'alleujament... Aquell 3 de 10 el vam descarregar entre tots.

Arnau Rafecas

20 segons per fer història

Pot sonar a afirmació típica, però aquella frase de "el tenim millor que mai" aquesta vegada era totalment certa. Havíem treballat molts aspectes tècnics i sobretot psicològics, la Tècnica havia fet una gran feina als assajos previs. Estava convençut de les nostres possibilitats.

Quant sents les gralles en aquest castell, inevitablement saps que estàs cara a cara amb la mare dels castells i ja no hi ha marxa enrere. El crit de la plaça ens va avisar que s'havia carregat amb relativa comoditat i només pensava en els 20 segons que faltaven per fer història una cop més. Aquell crit no l'oblidaré mai: un crit incessant, creixent, cada cop més ensordidor, que semblava que volgués fer caure el castell, cada vegada amb més força a mesura que anava descarregant-se pis a pis.

Amb manilles fora, ja era impossible retenir més les emocions. Em van venir al cap molts records i sentiments de la història amor-odi viscuda amb el 3 de 10, el castell que més frustració i alegries ens havia portat, a mi i possiblement a la colla, mentre de reüll anava mirant la pancarta de Can Pallerola que recordava els companys Ignasi i Jordi.

La processó de la tarda també va ser memorable, amb els carrers plens de gom a gom aplaudint-nos, conscients de la gesta, una altra imatge que feia molt de temps que no veia i d'aquelles que et queden gravades a la memòria per sempre.

David Tudela

Foto: Laura Mata

Per què no abans?

Ulpi

Segons després d'haver sonat l'aleta a la plaça, s'inicià una explosió d'aplaudiments i crits que, com la Tronada del dia anterior, creixia cada cop més i més barrejant-se amb els crits de ràbia i alegria dels qui ens acompanyaven al peu d'aquell 3 de 10 amb folre i manilles que, a la fi, estàvem descarregant. Una escalfor particular va anar creixent dins meu, però encara no podia deixar-me anar del tot, ja que la meva preocupació en aquell moment era salvaguardar-me el cap i el coll de la més que previsible «desfeta» del folre per causa de l'eufòria. L'experiència em deia que, malgrat que els companys estan ben entrenats i tenen molta experiència, el folre i les manilles baixarien del castell de forma, com si diguéssim, «desordenada», i això convertiria aquell moment en el més perillós del castell per a nosaltres. Un cop superat el perill sense baixes ni lesions, vaig poder deixar anar els sentiments. Estava envoltat de companys i companyes que saltaven eufòrics, molts d'ells de les darreres fornades que han entrat als Verds. Jo encara començava a assimilar el què havíem fet i notava com el pit se m'eixamplava, com les espatlles se'm relaxaven; em sentia ple, satisfet, alleugerit, amb aquella sensació de «missió complerta». No era eufòria, era plena satisfacció, però alhora em preguntava per què havia hagut de passar tant de temps per poder-lo completar, per què havien hagut de passar tantes coses, per què no abans?

Vaig girar-me i, entre la massa verda que saltava, vaig trobar la mirada de l'Àlex Sànchez-Granados i de l'Anna Riba que expressaven (ara ho sé) el mateix que jo sentia. Ens vam fondre en una abraçada silenciosa, esgotant els sentiments que anaven aflorant i, quan ens vam recuperar, vaig alçar la vista cap el balcó de la Casa de la Vila, vaig trobar l'Emília plorant emocionada i vaig comprendre de seguida en qui estava pensant. Els meus ulls es van girar cap a la pancarta verda amb els noms dels nostres companys. Vaig entonar una dedicatòria personal per a ells dins el meu cap i ja girant-me cap a la plaça i veient com n'estava, d'alegre, em vaig deixar envair pel moment...

Foto: Laura Mata

Col.labora amb els

PELLISA RÀFOLS S.L.

CASTELLERS VILAFRANCA

PROMOCIÓ SOCIS **-50% Dte.**

*en impressions de gran format

*a partir de 100x70cm.

t'agradaria un mural amb la foto dels teus records
o d'algun castell emblemàtic de la colla o del que tu vulguis

Pellisa Ràfols ho fa possible (en diversos materials).

paper Brillant - paper Póster - paper Empaperar - vinil Glaçat
vinil Autoadhesiu - lona PVC - tela Llenç - etc..

93 817 04 26 - info@pellisarafols.com - www.pellisarafols.com

Jounou
GRUP JOUNOU

joumovil.com
Directe als vehicles d'Ocasió

Wir leben Autos.

JOUNOU, SA

VILAFRANCA DEL PENEDÈS
93 890 03 03

SANT PERE DE RIBES/VILANOVA
93 814 22 64

EL VENDRELL
977 66 77 60

SEAT

JOUMÓVIL, SA

VILAFRANCA DEL PENEDÈS
93 890 45 83

SANT PERE DE RIBES/VILANOVA
93 814 54 14

HYUNDAI

PENEDESCAR, SA

VILAFRANCA DEL PENEDÈS
93 817 34 84

SANT PERE DE RIBES/VILANOVA
93 814 34 04

EL VENDRELL
977 66 77 60

HONDA

STYL AUTO, SA

VILAFRANCA DEL PENEDÈS
93 817 01 03

SANT PERE DE RIBES/VILANOVA
93 814 22 46

SAAB

JOUNOU, SA

VILAFRANCA DEL PENEDÈS
93 890 03 03

SANT PERE DE RIBES/VILANOVA
93 814 22 64

EL VENDRELL
977 66 77 60

www.jounou.com

Les claus del 4de10fm

Per què no es va carregar el 4 de 10 amb folre i manilles? Els Castellers de Vilafranca van tornar-lo a portar a plaça per Tots Sants després de 17 anys d'experiència en folres i manilles. Aquest castell, però, amaga molts més secrets. Els busquem amb els seus protagonistes...

Article publicat al setmanari El 3 de vuit *el 8 de novembre de 2013*

Foto: Fèlix Miró

Pere Almirall

Cap de colla

«Va faltar un mes d'assaig i laterals a manilles»

El cap de colla, Pere Almirall, ja va avisar abans de la diada que per arribar a bon port amb el 4d10fm anaven «un pèl justos de temps», però que si el 5d9 i el 3d10fm anaven bé, el provarien. I així va ser. Després de l'actuació, el mateix Almirall va explicar que els va faltar un mes d'assaig «amb gent de pinya, folre i manilles. El tronc em preocupa poc perquè va rodat de tot l'any». El cap de colla apunta que el castell es va lligar molt bé de segons i terços però que ben aviat van veure que els quarts no podien parar les sotragades laterals. Per aquest motiu creu que una de les solucions és posar laterals a manilles, però que ho acabaran de decidir la temporada 2014 quan facin més proves.

Dani Delamo
Quints

«Quan vam pujar els quints, el castell estava ja desquadrat però tothom encara era a la seva renda. Quan van dir 'amunt' va començar a rodar i a l'entrada de setens el que vam notar és que el pis de quarts va anar cap a una banda i nosaltres, els quints, vam saltar per l'altra. Ara cal treballar-hi i apuntar-lo com a pendent»

Gerard Peña
Quarts

«Quan els quarts ens vam col·locar, el castell tenia prou bona mida... Però a mesura que van anar pujant els pisos de dalt, cada vegada ens rodava més... La sensació que recordo més clarament és que no vam parar ni un segon de moure'ns! Quan dic 'bona mida' vull dir 'bona mida' per ser un 4 de 10 amb folre i manilles perquè amb aquests grans castells, mai saps com t'ho pots trobar un cop ets allà dalt»

Carles Mata
Terços

«Quan vam pujar els terços la mida no era del tot dolenta, vam mirar que les agulles estiguessin al lloc i vam arriar-lo amunt. A mesura que el castell s'anava bastint, vam notar que allò no parava en cap moment. Una de les sotragades va fer que el pis de quarts es descol·loqués i el castell cedís. La meva conclusió personal és que crec que hauríem de posar laterals i un sol vent per poder lligar millor el castell a manilles. Objectiu per al 2014!»

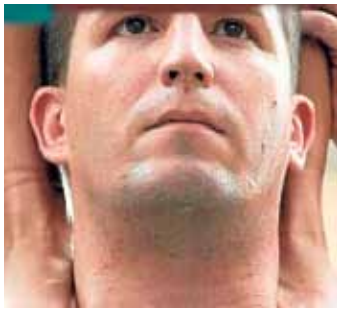

Xavi Benages
Segons

«Quan vam pujar els segons, la mida era perfecta. No vam tardar a decidir que era la correcta. Quan van entrar les nostres agulles, vam comprovar que estava molt bé, ja que als assaigs, per una cosa o altra, alguna agulla s'empassava per la pressió del folre i es desquadrava. A la diada, a mida que teníem més pes, estàvem més centrats i còmodes. Fins i tot vam tenir moments de pensar que havíem de guardar gas... Però mala sort. Espero que l'any que ve hi tornem arreglant errors»

Jordi Bustos
Baixos

«Els baixos en tot moment ens vam trobar molt còmodes, amb bones mides i una pressió del peu perfecta. Quan pujava el castell a assaig, sempre marxava cap al costat de l'Ajuntament i després començava a rodar i era difícil de parar. A plaça, però, la sensació va ser que ni marxava ni rodava tant, suposo que pel fet de posar més folre i peu que a assaig. Ens vam quedar una mica amb la mel als llavis perquè teníem corda per estona»

«Carregar i descarregar el camió era el meu entrenament diari per aguantar els castells»

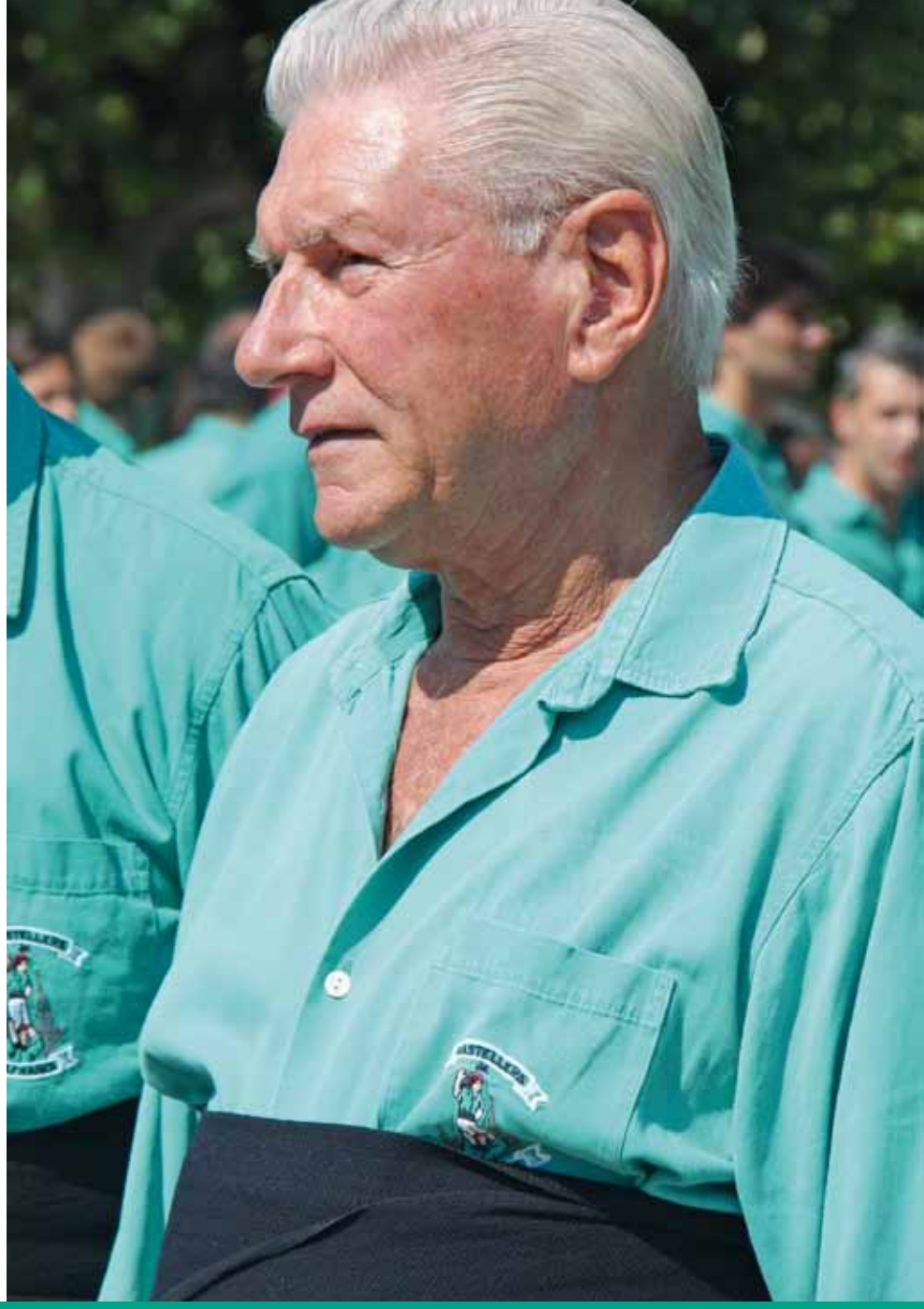

Foto: Dani Soler

Castellers històrics

Jaume Raventós

«El Jaume del Ràpid»

Jordi Carbonell

El 14 de setembre passat va fer 65 anys de la primera actuació de la colla. Durant aquests anys moltes persones han anat al capdavant de la colla, sovint fent tasques d'aquelles de poc lluir, però imprescindibles perquè funcioni bé.
És el cas del Jaume Raventós, el Jaume del Ràpid.

Foto: Toni Solé

Situem-nos? Quan vas entrar a la colla?
«La meva primera actuació va ser per les Fires del 1968».

Per tant fa 45 anys que n'ets membre?
«Sí, sense perdre'm cap temporada».

D'aquests 45 anys, n'hi ha uns quants en què vas tenir càrrecs de responsabilitat, oi?
«Sí, des del 1975 fins al 1994 vaig ser sotscap de colla i encarregat de la canalla: els 20 anys en què el Carles Domènech va ser cap de colla.

Jo, que fa uns quants anys que m'"arrossego" per la colla i vaig viure part dels teus anys com a responsable tècnic, recordo la teva butxaca de la camisa, tant a l'assaig com a les actuacions, sempre plena: una llibreta, un llapis i uns cartonets. Una llibreta i un llapis, per a què eren?
«La llibreta i el llapis servien per apuntar tots les "alineacions", -el que ara en diem el tronc-, dels castells de les actuacions».

Aquestes llibretes són, doncs, història viva de la colla?
«Sí, encara n'hi ha alguna per casa, amb molts noms».

Per tant, tu apuntaves allò que la tècnica decidia i com ho fèieu?
«Si hi havia actuació el diumenge, ens trobàvem amb el Domènech a la plaça de Sant Joan, on jo tenia l'agència, el dissabte, i parlàvem de la gent que havia anat a l'assaig i llavors decidíem qui pujaria als castells. A l'hora de fer-los miràvem de fer pujar la major part de castellers possibles».

Però això no anava en detriment de la qualitat tècnica del castell?
«Durant aquells anys a la colla érem relativament poca gent i havies d'anar combinant assegurar el castells amb fer pujar gent. D'aquesta manera els castellers venien contents. El Domènech volia que només pugessin els bons, però, si feies pujar més gent, els tenies entrenats i podies tenir recanvis i d'aquesta manera no havies de deixar de fer un castell perquè faltés algú».

Aquestes llibretes de què parlàvem estan plenes de noms de dosos, cassoletes, enxanetes, dels quals durant vint anys tu vas ser l'encarregat. Explica'ns com us ho fèieu.
«No era fàcil tenir canalla. Primer, els havies de trobar i, després, no és com ara que els pares els porten i ells mateixos formen part de la colla, sinó que els havies d'anar a buscar a casa seva, de vegades fora de Vilafranca: a Sant Sadurní, Sant Quintí, Avinyonet o Barcelona, i tornar-los després de l'assaig o de l'actuació. En molts casos, els entorns familiars de la canalla eren molt diferents dels actuals. Els agradava fer castells, però no tenien uns pares que els portessin a la colla. Sovint teníem nanos de la canalla a casa tot el cap de setmana i érem com una família per a ells. Per exemple, un l'anava a buscar el divendres a la tarda a la Ronda Sant Antoni(Barcelona) quan tornava amb el camió cap a Vilafranca i el dilluns al matí o jo o bé el Fradera el portàvem cap a Barcelona».

Eres tu sol que feies això?
«No. N'érem uns quants que els anàvem a buscar o els teníem a casa».

Qui?
«El Miret, el Petrus, el Màrio Vallès, el Grases, el Campamà, el Grau, el Brugal, i algú que segur que em deixo».

Però això va anar canviant amb el temps, oi?
«Sí. L'any 1981 té lloc una reunió en què es decideix que la canalla i la gent de la colla deixa de cobrar. Això va provocar unes quantes conseqüències. En el cas de la canalla, va comportar que els que venien perquè els seus pares volien guanyar alguns diners o alguna bicicleta extra deixessin la colla i, de mica en mica, comencessin a aparèixer nanos que tenien ganes de fer castells, i es seus pares els donaven suport perquè practiquessin aquesta activitat».

Què més va provocar?
«Un dia, després d'aquesta reunió, vaig anar a buscar els nens dels Hill per anar a assaig. Quan vaig arribar a casa seva, el Lluís Hill em diu: "Jaume, els nens no vindran més perquè, amb el meu germà Fèlix, fem una altra colla", i aquesta colla va ser la dels

Xicots. Cal explicar que els dos germans Hill, que eren terços titulars dels castells de vuit, no van estar d'acord amb la decisió que s'havia adoptat, i allò probablement va ser el detonant perquè pleguessin de la colla».

Deus tenir moltes anècdotes amb la canalla, oi?

«Sí, moltes: des d'haver de canviar un nano de dalt a baix per culpa d'un mal de panxa a veure com les cassoles es col·locaven al revés en un castell, les que vulguis. Una vegada, abans d'una actuació de castells de vuit, se'ns va presentar la canalla i ens van dir que, si no els compràvem una bicicleta per a cada un, l'endemà no pujaven».

I què vau fer?

«Doncs, a comprar bicicletes per poder fer castells l'endemà. Per cert, ara la colla ja no depèn d'unes poques persones i aquesta situació és impensable».

Ara parlem de tu com a castteller que pujaves. Quin és el teu currículum?

«Vaig fer de segon a tots els castells de set i de vuit. Vaig anar a segons del 4 de 8 del 1971, el primer de la colla; del 3 de 8 del 1974, el primer de la colla, i del 5 de 8 del 1985, també el primer de la colla; del 4 de 9 amb folre, i a terços de la torre de 8 amb folre, del 3 de 9 amb folre del 1987, el primer carregat, i del 4 de 9 amb folre del mateix any, també el primer carregat. A més a més, he fet mans a la pinya, he anat d'agulla, he pujat als folres, he fet de portacrosses al peu, etc».

Caram, i et pesaven els castells?

«És una pregunta que m'han fet moltes vegades i sempre responc que no. Tenia una feina en què havia de fer molta força cada dia. Quan fèiem castells nets al Coro, el Ciuró i el Domènech sempre em preguntaven si no patia i els deia que no. Carregar i descarregar el camió era el meu entrenament diari per aguantar els castells».

Com va ser que vas començar a pujar?

«Jo jugava a bàsquet i l'any 1966 vaig tenir un accident de treball i ho vaig haver de deixar. Llavors vaig agafar la feina de l'agència i, quan arribava a la plaça, em quedava a veure l'assaig. Un dia el Domènech em va dir si volia fer alguna cosa i vaig fer una prova de castell net, i, a partir d'aquí, vaig anar fent. Recordo que al meu primer 4 de 7 a segons se'm van escapar els peus cap endavant i vaig acabar assegut damunt la pinya; però, de mica en mica, vaig anar agafant la posició. Un consell que sempre he seguit és el que em va donar el Jan Juliverd, que em va dir que sempre estigués dret i no em refiés de les mans».

El Jaume Raventós va ser encarregat de la canalla fins l'any 1994. Foto: Arxiu CdV

«Sovint teníem nanos de la canalla a casa tot el cap de setmana i érem com una família per a ells»

L'any 1994 encapçales una candidatura que es presentava com a alternativa a la del Melilla. Quin record en tens?

«Molt bon record. M'ho vaig passar molt bé. Era un grup de gent que no estava d'acord amb alguns plantejaments de la candidatura del Melilla i vam muntar la nostra. Llavors es pensava que això de fer unes eleccions i que hi hagués més d'un candidat portaria la ruptura de la colla. Nosaltres, quan ens vam organitzar, vam tenir molt clar que treballàvem per al bé de la colla i la condició de pertànyer al grup era que, passés el que passés, ningú plegaria. I així va ser: no vam sortir escollits i ningú va plegar. Pensa que ens donava suport gent com el Gatzby, el Lluís Esclassans, el Pere de Sant Quintí i altres, gent que amb els anys ha estat al capdavant dels Castellers de Vilafranca. Crec que va anar molt bé trencar aquest pensament que hi havia».

Anem per la segona part: els cartonets. Què eren?

«Eren uns números d'una rifa que fèiem per obtenir diners per finançar l'adquisició de Cal Figarot».

En què consistia la rifa?

«Cada butlleta era un número, de l'1 al 1.000. Valia 100 pessetes i anava amb el sorteig dels "cegos". Si et coincidia el teu número amb el guanyador del sorteig entre dilluns i divendres, et tocaven 5.000 pessetes i, si et tocava el dissabte, 25.000».

Com ho organitzàveu?

«Cada dissabte a la tarda, el Miret, el Fradera, el Cinto Teulats i jo mateix ens trobàvem al Figarot i fèiem els números. N'hi havia uns quants de la colla que els venien: un en venia 10; un altre, 20; jo, 100, i així repartits, i havíem d'agrupar per cada venedor els números que tenia».

«Crec que va anar molt bé a la colla, el 1994, trencar el pensament que fer unes eleccions i que hi hagués més d'un candidat portaria la ruptura de la colla»

Com va sorgir la idea de fer això?
«La colla s'havia fet gran i es va veure la necessitat de tenir un local propi. Llavors va sortir l'oportunitat de comprar Cal Figarot. Per tant, es van buscar diferents fonts de finançament. En un principi, gent de la colla va donar diners a fons perdut. Es van demanar subvencions i l'Antolín, el pare del Pedrito (Pere Giménez), ens va donar la idea dels números perquè també ho feien al futbol».

Van durar molt aquests números?
«Del 1984 al 1994, i cada any ens van proporcionar al voltant d'un milió i mig de pessetes (90.000 euros). Uns 10 anys a un milió i mig: 15 milions de pessetes! En deu anys vam pagar la compra de Cal Figarot. Va valdre molt la pena l'esforç».

Per acabar, explica'ns alguna cosa d'un homenatge que es va fer aquesta tardor.
«Uns quants de la canalla que havíem portat el Domènech i jo -que ara ja no són canalla- ens van fer un sopar d'agraïment per tots aquells moments viscuts. Realment són coses que t'afalaguen molt».

El Ràpid va fer a terços el primers castells de nou de la colla. Fotos: Arxiu CdV

Construccions F. Munné S.A.
LAVERN - Subirats (Alt Penedès)

Av. Zona Esportiva, 1-3
08739 Lavern (Subirats)
Tel. 93 899 41 25

Pel 3 de 10 i pel primer volum de la història dels verds, a Lurdes amb bicicleta

Ricard Rafecas

«Quan anàvem a començar a muntar la pinya del 3 de 10 el proppassat dia de Sant Fèlix vaig prometre que si el descarregàvem aniria a Lurdes amb bicicleta a donar-ne gràcies»

Finalment, després de quinze anys del primer carregat, el dia 30 d'agost de 2013 els Castellers de Vilafranca vam aconseguir descarregar el nostre primer 3 de 10, per a mi el més difícil de tots els castells. I el dia 1 de novembre, el segon, només dos mesos després del primer. Ens hem tret l'espina per duplicat i amb tots els honors, doncs.

I finalment, després de quinze anys d'espera, l'apotecari Miralles ha aconseguit descarregar el primer volum de la història dels Castellers de Vilafranca, per a mi el més difícil de tots els llibres d'història dels castells. L'Eloi s'ha tret l'espina amb tots els honors, doncs, que tot va bé si acaba bé, sobretot si l'empresa que té entre mans és tan titànica com la de descarregar un 3 de 10.

De castells, ja en parlarem a plaça, però pel que fa a la història cal apuntar que aquest primer volum aplega 'només' l'època de la camisa rosada, de 1948 a 1956. N'esperem tres volums més. El segon, ja amb camisa verda, anirà de 1957 a 1974, diguéssim que dels castells de set als primers folres de la torre de 8. El tercer -tot això si Déu vol i l'Eloi està per la feina- contarà tot el que va succeir en l'època Mènec, de 1975 a 1994, i el quart i últim -si l'Eloi vol i Déu està per la feina- haurà d'anar del 1995, o sigui dels castells de nou a l'excels 3 de 10, si és que quan s'editi aquest quart i últim volum no hem descarregat ja el quatre. De deu. O de Déu, vés a saber. Espavila, Eloi, que se't gira feina.

Vull agrair a l'apotecari de la cruïlla Cort/Parellada que ens encomanés la correcció d'aquest primer volum al meu germà Jaume -que en va corregir dues terceres parts- i a un servidor, que va fer la resta, perquè l'encàrrec ens permet sentir-nos-el encara més nostre, com el 3 de 10.

I vull agrair a la colla que m'encarreguessin de fer de mestre de cerimònies del magnífic acte de presentació del llibre que va tenir lloc el 23 de novembre en un auditori vilafranquí ple de gom a gom, com la plaça per Sant Fèlix, tot i que amb més comoditat, confortablement asseguts en lloc de suant la cansalada a la plaça més castellera. M'ho vaig passar molt bé introduint els diferents protagonistes de la presentació del llibre per molts motius, com ara per reconèixer públicament que afortunadament li dec un dinar al Jou, però sobretot perquè vam celebrar el naixement del primer volum al costat dels dos 3 de 10 descarregats -tres espines arrencades, llibre i dos tresos-, perquè vaig poder saludar molta gent del món casteller de tot el país que ens va fer costat i perquè al final de l'acte l'Espinguet -sota la direcció de la Montse Terrades- va interpretar l'himne de la nostra colla -«Amunt verds»- del qual sóc autor de la lletra gràcies als Castellers de Vilafranca i, sobretot, al Miquel Ferret, que és qui me la va encarregar i qui va encarregar de musicar-lo a Lluís Giménez, gràcies als arranjaments del qual l'himne va guanyar qualitat, cos i èpica.

D'entre les personalitats que em van tocar de presentar voldria destacar l'exconseller primer de la Generalitat de Catalunya i autor del pròleg d'aquest primer volum, Josep Bargalló, el qual en el seu parlament va glossar les virtuts de la colla i de Vilafranca com a plaça castellera; no debades, en una de les seves monografies ha remarcat el paper dels verds com a colla més destacada del segle XX (i no caldria dir-ho, però ho és també del segle XXI).

També voldria recordar que l'acte es va aprofitar per retre homenatge al veterà Joan Soler Durich, conegut popularment com *el Pells*, el casteller de més edat (92 anys) dels que resten vius i que va participar en les primeres sortides de la colla, amb camisa rosada, tot i que més tard se'n va anar a viure a Sitges. Se li va lliurar un quadre amb la fotografia del 3 de 7 amb ell a terços que els Castellers de Vilafranca van plantar el 31 d'agost de 1950.

I anem per feina

Quan anàvem a començar a muntar la pinya del 3 de 10 el proppassat dia de Sant Fèlix vaig prometre que si el descarregàvem aniria a Lurdes amb bicicleta a donar-ne gràcies, de manera que hi anirem el mes de maig o de juny d'enguany. De moment s'hi han apuntat el meu germà bessó i el Luigi Garcia -que eren amb mi a la pinya- i el Gatsby, que era per dalt. Qui més s'hi apunta?

No hi va faltar el pilar de cinc a la presentació del llibre de la colla.

Josep Bargalló fent la glossa del llibre escrit per l'Eloi Miralles

Fent el lliurament de la fotografia a Joan Soler Durich

Ricard Rafecas durant la presentació de l'acte.

JORDI
ESTRANY
PINTORS

- Pressupostos sense compromís
- Decoració d'interiors i pintura en general
- Àmplia gamma d'estocats decoratius

Av. Mediterrània, 1-3, 2n A · 08720 Vilafranca del Penedès
Tel. 938 900 621 · Mòbil 667 718 861 · 661 863 428
estranyjordi@gmail.com

GRILL
TOT VESTIR
BRODATS
COMPLEMENTS

✓ Tot tipus de roba per a balls de Festa Major
✓ **Roba castellera: camises, pantalons, faixes i mocadors**
✓ Brodat d'escuts i logos
✓ Roba escolar

c/ Consellers, 17 · Tel. i fax 93 892 20 33
08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS
brodatsgrill@gmail.com

Tenim Crackanies® en format petit
i una extensa gamma de Bombons de qualitat per a fer "l'Amic Invisible".

Disposem de Torrons d'Autor
Tenim els millors Torrons segons la varietat desitjada.

ES FAN LOTS DE NADAL A MIDA!
Vine a parlar amb la nostra encarregada de la tenda Tona Saumell.

casanella
XOCOLATERS

La família Casanella ofereix les seves **Crackanies®** de varietats a preu d'obrador · **Regals** d'aniversari, comunions, batejos, casaments, lots de Nadal... · **La millor selecció** al Penedès en Bombonería
Bombons per a diabètics · Per a qualsevol tipus de detall vine a la **Bomboneria Sienna de Casanella Xocolaters**

ELS NOSTRES PRODUCTES

500GR 6 Varietats OR:

Crackania® Tradicional
Crackania® Coco
Crackania® Tiramisú
Crackania® Café amb Vainilla
Crackania® Polpa de Raím
Crackania® Crema Catalana

500GR 6 Varietats PLATA:

Crackania® Tradicional
Crackania® Coco
Crackania® Polpa de Raím
Crackania® Mango i Canyella
Crackania® Licor de Taronja
Crackania® Marc de Cava amb Espigol

500GR COURE:

Crackania® Tradicional

Dauets de 50grs:

Tradicional
Mango y canyella
Almívar de llet
Crema catalana
Tiramisú
Café i Vainilla
Coco
Polpa de raím
Gerd liofilitzat amb xocolata
Macadamia amb xocolata

500GR 6 Tradicional Castellers

Crackania® Tradicional

500GR 6 Tradicional Festa Major Vilafranca

Crackania® Tradicional

Jastets de xocolata

Avellana amb xocolataTricolor
Festucs amb xocolata
Macadàmia fregida amb xocolata
Avellana amb xocolata negra
Orangettes (trocets de pell de taronja amb xocolata negra)

Pack Gourmet Mascaró

Conté un botellí de 4cl. de Licor de Taronja de Mascaro i 100g de Crackania Licor de Taronja.

Nou Jurró de Crackania®

Fet totalment artesanal

C/ Palma 10 Baixos · Vilafranca del Penedès

Tel. 93 818 25 30 · www.bomboneriasienna.com · tenda@chocolat.cat

Foto: Toni Solé

Els nous grallers de la colla

Lluís Giménez
Ivó Jordà

Aquesta temporada passada la colla ha tingut la iniciativa de crear un grup propi de grallers per acompanyar les actuacions.

Es tracta d'alumnes de gralla i timbal de diferents escoles de la comarca que ja fa un temps que toquen i que ja han adquirit un cert nivell musical i interpretatiu -és a dir, que no comencen de zero-. D'aquesta manera, ells tenen la possibilitat d'agafar experiència amb actuacions en públic i al mateix temps la colla s'assegura que la qualitat musical sigui notable. La seva primera actuació va ser a l'abril al Zoo de Barcelona i, a més d'altres actuacions, va ser la colla que va acompanyar els Verds durant la Festa Major de Vilafranca.

A més del repertori bàsic de castells (*Toc de matinades, Entrada a la plaça, Toc de castell i Toc de vermut*), la nova colla ha treballat repertori de ball i de festa per poder acompanyar cercaviles o amenitzar les celebracions dels Castellers, i aquest fet els ha permès aprofundir i variar els coneixements que tenen de l'instrument. Es tracta que la colla tingui un grup propi de gralles i que ells tinguin un bon incentiu d'aprenentatge, treballant la interpretació en grup i buscant una millora tècnica, d'afinació, etc, que els permeti treure profit musical -i social, per què no dir-ho- d'aquesta experiència.

Tot això s'ha dut a terme a partir d'una classe setmanal que ha anat a càrrec de l'Ivó Jordà i el Lluís Giménez, sota la coordinació del Joan Reyes, i que en principi continuarà durant la temporada vinent. El grup està format per Joan Domènech, Anna Sàbat, Marina Arnan, Montse Pinyol, Josep Romeu i Lola Piñol, a les gralles seques i de dues claus; Júlia Carrillo, a la gralla baixa, i Mireia Rafecas, Sílvia Valls i Mireia Gallego, al timbal. Destaca la cohesió d'aquest grup -amb components de procedències diverses, molts dels quals no es coneixien entre ells-, l'interès que hi posen i les ganes de millora constant que manifesten. És cert que el fet de tocar amb els Castellers de Vilafranca ja és un bon incentiu per si mateix, per les gestes que aconsegueixen a plaça, per les activitats que es duen a terme i pel bon ambient que s'hi respira, però això no els resta cap tipus de mèrit. L'objectiu és, a la llarga, entrar en una dinàmica autosuficient tant pel que fa als assajos com a la renovació de membres. En aquest sentit, la colla no està tancada a noves incorporacions. Ben al contrari, si s'hi van afegint nous grallers i timbalers el grup tindrà més possibilitats d'agafar actuacions encara que alguns dels seus membres no les puguin fer, i es podrà assegurar la continuïtat de la colla si es produeix alguna baixa.

De moment, aquesta nova colla no substituirà els altres tres grups de grallers que han acompanyat durant molts anys els Castellers de Vilafranca -Grallers de l'Artús, Toc de Bacus i Els Vernets- però sí que agafaran un gruix més important d'actuacions.

Els nous grallers al Zoo de Barcelona. Foto: Dani Soler

Rivalitat a plaça; rivalitat a la pista

Lluís Salcedo

El torneig de futbol sala intercasteller també ha viscut el seu particular *boom* a la vegada que ho ha fet el món casteller. No és tan sols pel nombre de colles participants, sinó per la quantitat de jugadors de cada una i el nombre de seguidors. 1.200 persones va moure el darrer torneig disputat a Salt.

Això pel que fa a la quantitat, però, si parlem de la qualitat, el torneig ha passat de ser un esdeveniment de costellada a ser un torneig en què la gran majoria de colles van a competir. Entrenaments, amistosos previs, equipaments per a l'ocasió, àrbitres federats i vídeos motivacionals acompanyen el cap de setmana d'aquest esdeveniment. Un esdeveniment que el 2013 va arribar a la dotzena edició. Els Castellers de Vilafranca han guanyat les darreres quatre edicions de manera consecutiva i és la colla que n'ha guanyat més.

Pel que fa als Castellers de Vilafranca, aquest parell de dies són un element més d'integració per als joves que entren a la colla. Un cap de setmana en què, a part de fer grup, veuen com està la rivalitat dins el món casteller. Una rivalitat que fa perdre les maneres a molta gent, i si la perden en una plaça castellera, ja us podeu imaginar que pot passar en un camp de futbol. El diumenge, dia de la final, el partit transcorre a la pista de més aforament i l'afluència de públic arriba al moment més àlgid. L'ambient arriba a ser tan hostil contra la nostra colla, que aquests joves comprenen i adquireixen ràpidament l'ADN Castellers de Vilafranca.

El del 2013, fruit d'aquesta competitivitat, ha estat un dels tornejos més disputats dels últims que hem jugat. La fase de grups i els vuitens de final no van suposar un gran obstacle per arribar al títol, però dissabte a la nit, a quarts de final i davant dels Castellers de Rubí, l'equip va suar de valent per aconseguir un 3 a 2 que ens va donar el bitllet a una de les semifinals de diumenge. El nivell anava pujant i l'accés a la gran final es va decidir a la tanda de penals després que el partit acabés 0 a 0 contra la Colla Jove de Tarragona.

La final va ser contra els Capgrossos de Mataró. Es repetia l'última final i enfrontava els dos equips que més títols tenien en aquell moment: tres per banda. Per tant, a la final, no tan sols es decidia el campió del 2013, sinó que en joc hi havia ser el campió de campions. El partit va començar bé: 2 a 0, ens vam avançar ràpidament. La colla del Maresme, però, sempre ben acompanyada per un gran nombre d'aficionats, va remuntar el partit: 2 a 3. Quan tota la resta de 30 colles ja celebraven un triomf blau marí i mancaven pocs minuts per acabar el partit, els vilafranquins vam marcar dos gols més, que van posar el marcador 4 a 3 i el títol, un any més, va anar cap al Penedès.

Fotos: Arxiu CdV

Oració (apòcrifa) a Sant Miquel, excels patró dels Castellers de Vilafranca

Michaelus E.

Arcàngel Sant Miquel: defenseu-nos en la nostra lluita, constant i sense treva, per l'hegemonia castellera; humils us supliquem que féu sentir damunt dels altres el pes del nostre lideratge; i Vós, príncep de les celestials jerarquies, amb la virtut divina, enfonseu a l'infern tots els esperits malignes que ronden pel món casteller cercant la perdició de les camises verdes. Amén.

# # # # # # # #

Segurament que us farà més profit (i el Patró us escoltarà, segur) si li reseu aquesta altra -deguda a la inspiració del nostre benvolgut poeta Antoni Massanell i Esclassans- que figurava al revers de la primera estampa que dedicàrem a Sant Miquel, amb motiu del seu patrocini:

«Oh gloriós arcàngel Sant Miquel!
Als que implorem el vostre patronatge,
féu que no ens manqui mai fe ni coratge,
i, alçant castells, puguem assolir el cel».

La susdita estampa la va dibuixar un altre artista enyorat de casa nostra: Pau Boada i Mercader i data del 1970; des de llavors, gairebé ininterrompudament, s'ha repartit aquest recordatori a la missa de les festes patronals que s'han anat celebrant també sense gaires interrupcions.

En la mort de Francesc, «Siscu», Martínez, quart de la primera torre de 7 i del primer 4 de 8

E.M.

El dia 2 de gener passat, a l'edat de 62 anys, va morir a Tremp, on residia actualment, l'antic casteller de la nostra colla, Francesc Martínez i Escofet. Era fill de Francesc Martínez i Novella, també casteller, que va rebre la placa de soca-rel el 1983; i, a més, el germà petit de dos castellers: en Josep, el més gran, i en Gabriel –més conegut com el Gabi– qui, a més de soca-rel, el 1980, fou cap de colla del 1964 al 1969 i, més tard, el 1974. També era oncle del company Josep Miquel Martínez –Pepe per als amics–, soca-rel el 2004 i actual membre de la Junta. Conegut com el Quico, dins l'àmbit familiar, com a casteller ho era com a Siscu, tot i que alguns dels seus amics l'anomenaven carinyosament el Fantasma. D'aparença més aviat feble –era molt esprimatxat–, la seva força de voluntat, les ganes i l'empenyiment del seu germà mitjà van propiciar que pogués pujar a castells d'una certa entitat. Així, entre d'altres construccions, va descarregar, a Igualada, la nostra primera torre de 7 i, a Vilafranca, va carregar el també primerenc 4 de 8, ambdós el 1969. Més endavant, es va anar desvinculant mica en mica de la colla i va acabar la seva pertinença castellera a les files d'una altra colla vilafranquina. Descansi en pau.

JOANFER i FILLS
PLANXISTERIA, SL
REPARACIÓ DE TURISMES I FURGONETES EN GENERAL
c/ Ull de Llebre, 3 - P. I. Clot de Moja - 08734 OLÈRDOLA
Tel. i fax 93 817 03 25 - joanferifills@telefonica.net

Foto: Laura Mata

Felicitem a tota
la colla per tots
els èxits aconseguits.

Enhorabona castellers!

CONSELL COMARCAL
ALT PENEDÈS

Superverd

Viatge a Eurodisney

Com a recompensa als més petits de la colla que han assolit castells de nou o superiors, per la seva dedicació, constància i saber fer, els dies 1, 2 i 3 de febrer van viatjar a Eurodisney.
Durant aquest tres dies el nostres petits *cracks* van poder gaudir de totes les atraccions i van poder saludar tots els personatges que la factoria Disney disposa al parc temàtic situat a les proximitats de París.
Vist l'èxit de la sortida, vés a saber si en Mickey, Donald, Pluto i companyia acabaran vestits de verd.

Tornem al càmping

Com és habitual en els darrers anys, amb la finalitat d'encarar amb èxit el segon tram de temporada, tota la canalla que puja als castells i tota la quitxalla que durant els assajos ens ajuda en la nostra preparació i/o es preparen per pujar en un futur no llunyà va anar de càmping.
Aquest any l'activitat va tenir la particularitat que es tractava d'un càmping familiar i rural (amb animals, hort, etc). Bestiari, l'hort, la piscina, les tendes, tota una amalgama d'activitats i experiències en que petits i monitors van disfrutar d'allò més.

Siscu Benet

VILATRONICA
COMPONENTS ELECTRÒNICS
Tel. 93 817 13 98
Fax 93 817 36 16

• APARELLS PER A DISC-JOKEY
• MICRÒFONS
• INSONORITZACIÓ

VILATRONICA
INDUSTRIAL
Tel. 93 818 11 14
Fax 93 892 08 58

C/ Misser Rufet, 3, local 4
info@vilatronica.com
www.vilatronica.com
08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS (Barcelona)

Ctra. Sant Vicenç, 2-10, local 2
Tel. 977 181 812
43700 EL VENDRELL
(Tarragona)

CASTELLS A BANDA

1

2

3

4

5

6

7

1. Videoprojeccció sobre Oriol Rossell a La Bisbal
2. Assemblea general de la Colla
3. Presentació Vamcats
4. JoVerd 2013
5. Encesa de l'estelada de l'ANC
6. Premi lideratge European University
7. Cercavila de la Diada de Cal Figarot

8

9

10

11

13

12

14

8. Presentació del llibre *Quartsde9*
9. Marxa de torxes de Vilafranca
10. Pedalada Verda 2013
11. Presentació del joc El nan castellers
12. Joan Badell i Òscar Serramià, castellers de soca-rel
13. Marató de donació de sang a Cal Figarot
14. Moment casteller de l'any 2013, el 3de10fm de la Diada de Sant Fèlix

L'altra cara dels castellers

Joan Cuyàs

Galtix

«Per fer una ruta com el Camí de Santiago sol has de tenir el cap molt ben estructurat i força mental: sobretot és una qüestió de 'coco'»

Quan els fills se li van fer grans, va decidir practicar una afició que sempre l'havia atret (a banda dels falcons i els castells): caminar, i avui, si no el trobes a la colla, probablement és que deu estar caminant i caminant. Després de fer els cims de la comarca, caminar per Montserrat i pujar als pics més emblemàtics del Pirineu, com l'Aneto, la Pica d'Estats o el Pic de Mulleres, va ampliar la llista amb noms tan suggestius com el Mont Blanc, l'Aconcagua, l'Elbrus o el Kilimanjaro.

Abans de parlar de muntanya, explica'ns l'aventura del Dakar?
«La nostra intenció era seguir el ral·li París-Dakar, l'any 2006, quan encara es corria a l'Àfrica. Però només em van donar vuit dies de vacances i vam haver de reduir el viatge. Vam sortir de Guardiola amb un Land Rover de l'any 1979 fins a la ciutat de Dakar, per fer-nos una foto amb el cartell i tornar. Vam veure poca cosa de la cursa, tot i que vam topar amb camions i cotxes abandonats. Fèiem 500 o 600 quilòmetres cada dia, amb un cotxe que no passava de 80 per hora, la major part per carreteres o camins, però també vam trepitjar una mica de desert».

Quin va ser el primer repte que et vas marcar a la muntanya?
«El primer repte fora de les fronteres del país va ser el Mont Blanc. Ara bé, no el vaig aconseguir fins a la quarta vegada d'intentar-ho, perquè és una muntanya que l'has d'enganxar bé pel que fa al temps. Vam pujar per la ruta dels 4.000, que no és la ruta més fàcil. Era una nit de Sant Joan i vèiem castells de foc de la revetlla. Vam fer cim al migdia. De fet, doncs, el primer cim fora de Catalunya que vaig aconseguir de fer va ser l'Aconcagua, a l'Argentina, l'any 2004, juntament amb el Lluís Ràfols i uns altres companys.»

L'any 2006 vas anar al Tibet, oi?
«Sí, junt amb el Lluís Ràfols, el Sergi Via i el Joan Puig vam fer una expedició al Cho Oyu, que és la sisena muntanya més alta del món. Vam arribar a Katmandú i havíem de fer un trekking per aclimatar-nos en un poble on només s'arriba amb avió, perquè no hi ha carretera. Vam anar cinc dies seguits a l'aeroport i, per culpa del mal temps, no vam poder arribar al poble. Vam decidir tirar cap al Tibet i just a la frontera vam quedar aturats. Primer no ens va deixar entrar la carn de pollastre que portàvem i després el comissari polític ens va requisar els passaports perquè la carretera per continuar estava tancada. Cada dia, per fer exercici, pujàvem i baixàvem les escales del poble unes quantes vegades».

Parla'ns d'altres expedicions a cims importants?
«L'any 2008 vaig fer l'Elbrus, entre Rússia i Geòrgia. No és una muntanya difícil, tot i que és molt tècnica perquè has de pujar pel mig del glaç. L'any 2009, junt amb el Pere de Sant Quintí i el Jordi Masó, vam anar al Kilimanjaro, situat dins d'un parc natural de Tanzània. I l'any 2010 vaig fer l'ascensió al Tubkal, al Marroc».

Una de les aventures més destacades que has viscut ha estat fer el Camí de Sant Jaume sol.
«Jo m'havia proposat d'anar a peu des del Mediterrani fins a l'Atlàntic. Vaig sortir des de casa amb una motxilla que pesava 5 quilos a coll, per arribar fins a Santiago de Compostel·la. El diumenge abans de sortir, havia fet amb uns amics el trajecte entre Vilanova i Vilafranca, vaig dormir a casa i l'endemà vaig sortir a peu, amb la idea d'anar de costa a costa. Al final, però, vaig arribar fins a Santiago. Tot just havia caminat uns quilòmetres i a la vora del Montmell em vaig perdre. Veient que no havia fet més que començar i que ja m'havia perdut, i pensant en el que quedava, em van venir ganes de plorar, però no ho vaig fer».

Quant de temps vas trigar?
«Feia una mitjana de 40 quilòmetres cada dia i, en total, en vaig caminar 1.127, en 28 dies. Les primeres etapes eren complicades, perquè era complicat trobar el camí bo o un lloc per dormir. Un cop la ruta de l'Ebre s'ajunta amb el camí francès, a Logronyo, passa a ser més concorreguda i trobes molta gent i molts més serveis».

Com t'organitzaves?
«S'agafa una rutina fixa: llevar-se a les 6 del matí, fer estiraments, caminar durant 7 o 8 hores, arribar al destí, tornar a fer estiraments, rentar la roba perquè es pugui assecar, dutxar-se, menjar i descansar. Només portava una muda i, per tant, el fet de rentar la roba era molt important. També és molt important el pes de la motxilla i no cal dir que no pots portar de tot. Recordo que un dia caminava pel costat del riu i hi havia molts mosquits però no portava repel·lent, així que em vaig empastifar amb crema solar perquè fes força olor i els mosquits no em van picar».

El descans diari deu ser fonamental per continuar l'endemà.
«Sí. Per poder descansar bé, dormia en hostals o hotelets, i evitava els albergs perquè, quan afrontes un repte com aquest, el més important, a part de caminar, és descansar, i no pots estar la nit despertant-te perquè el del costat ronca o va al bany».

Quin és el factor primordial que et permet completar una aventura tan important?
«La força mental. Per fer una ruta com el Camí de Sant Jaume sol, has de tenir el cap molt ben estructurat i força mental: sobretot és una qüestió de 'coco'».

Tens algun altre projecte al cap?
«Sempre tens rutes pendents. Ara estic a punt d'acabar el GR-11 o sender dels Pirineus, que va del Cantàbric al Mediterrani, i he començat a fer el GR-92, per camins de ronda, des de Blanes fins a França».

Autocars del Penedés amb els Castellers
AMB FORÇA, EMPENTA I AMUNT AMUNT!!!
PENEDÈS
Autocars del Penedès és una companyia familiar dedicada al transport de viatgers per carretera des de 1929, quatre generacions i el millor servei amb total confiança i seguretat.
SEMPRE RECOLZANT LES TRADICIONS I FESTES CULTURALS
T'agrada el bus Casteller?
vols gaudir-ne d'ell?
Ara pots sentir-te com un Casteller de Vilafranca tu, la teva colla, grup o associació viatjant en el bus Casteller .
trasllats, excursions, viatges i qualsevol servei relacionat amb l'autocar.
Informació: 977 660 821
www.autocarsdelpenedes.com
PENEDÈS
MAN
64
ISO 9001:2008 SGS
ISO 14001 SGS
SGS

A Banc Sabadell també anem de festa

A Banc Sabadell estem amb la tradició, estem amb la cultura i amb el saber popular.
I també sabem que això és molt important per a tu.

Per això en aquests moments també anem de festa. Per celebrar-ho junts i gaudir tots plegats d'uns dies inoblidables.

Anem de festa.

El banc de les millors empreses. I el teu.

Sabadell